

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 273—73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 50. szám.

Vasárnap, december 15.

A telekkönyvek rendezése immár elodázhatatlan!

Örökösen halljuk, hogy mennyi baj szülőke a *telekkönyvek rendezetlensége*.

Évek hosszú sora repült el felettünk. A világháború, a különféle forradalmak mind hozzájárultak ahhoz, hogy a telekkönyvi hivatalokban egyre szaporodott a munka, amelynek elvégzése azonban egyre késett. Így történt meg azután, hogy a legtöbb helyen, de különösen a legszegényebb vidékeken a telekkönyvek állapota teljesen eltér az élettől. Az osztozkodás, az örökösödés egyre szabdalja a magyar földeket a valóságban. Ezek az egymásközötti in-

tézkedések azonban nincsenek átvezetve, úgy, hogy a telekkönyv szerint igen sok földnek még mindig az a gazdája, aki már régen eladta. Sőt vannak olyan esetek is, amikor már az ötödik gazda kezére kerül a birtok, a telekkönyv pedig még az elsőt mutatja.

Az élet elszaladt a telekkönyvektől. Óriási eltérések vannak, amelyekből rengeteg költség és pör származik, amely csak általános telekkönyvi rendezéssel szüntethető meg. Soha annyi munka nem volt még a telekkönyvi hivatalban, mint manapság. Ez a legjobban menő hivatal.

Horthy Miklós kormányzó és neje a székesfőváros által Bicskén alapított átmeneti gyermekotthon felavató ünnepségén. A kormányzótól jobbra Vass József népjóléti miniszter, a baloldalon pedig legelöl Sipőcz Jenő polgármester foglal helyet.

Csak egy a baj, még pedig az, hogy azok a bejegyzések, amelyek halomszámra fekszenek az ország telekkönyvi hivatalaiban, nem arról beszélnek, hogy a gazda gyarapodik, hanem arról, hogy *hihetetlen módon szegényedik.*

Nem az „A lapot“, a vagyonszerzést gyarapítják a bejegyzések, hanem a szomorú „C lapot“, amely pedig a teher, a felszedett kölcsönök lapja. Ezek a lapok a falu elszegényedésének hű tükörképei. Vétel az nincs, hanem csak osztzkodás. Szabdadják azt a kis apró földet egyes helyeken már ugyannyira, hogy egy jó kaszavágás már átsuhint a szomszéd földjére is. Az pedig a nagy szegénységből és a dolog természetéből következik, hogy *nem vezet be az ilyenfajta örökösödést a telekkönyvekbe, mert az pénzbe kerül.* Ebből pedig most a legkevesebb van a falvakban.

Ezt a sok visszasságot általános rendezéssel mégis csak kellene szüntetni. A határmenti községekben pedig egyenesen felfordulást jelent az, hogy tudomásunk szerint a *megszült területeken vannak még mindig a telekkönyvek.* Sok tárgyalás, ankétozás eredménye az, hogy a határmenti községek lakói már azt sem tudják lassanként, hogy melyik az ő jogos földjük.

Természetesen a telekkönyvi rendezések meglehetősen nagy költséggel járnak. *Ezt a költséget sem a község, sem pedig a községi pénztárak nem bírják el.* A falu népe egyszerűen azért nem, mert gazdaságilag a tönk szélén áll s valósággal fuldoklik az adósság hullámaiban. A községi pénztárak pedig azért nem, mert ha a gazda szegény, akkor üres a községi pénztár is.

Ugy tudjuk, hogy állami költségre is megy már egyes helyeken a rendezés. Ez azonban csak egy pár helyen van s az irama oly lassu, hogy évtizedekig is eltarthat, amíg készen lesznek.

A falu érdeke pedig azt kívánja, hogy gyorsan s olcsón rendezzék a telekkönyvet szomorú aktaít s egyeztessék már egyszer össze magával az étellel.

Egy nagy szociális gondolat is sürgeti ezt. A sok állástalan fiatal mérnök a telekkönyvi rendezésekkel alkalmazást, munkát s tisztességes kenyeret kaphatna. Ezek a fiatal munkaerők bizonyára lelkesedéssel végeznék el ezt a munkát.

Sürgősen meg kell tehát az államnak kezdeni a telekkönyvek kiigazítását, *mert ezt követeli a föld népe, de követeli az állam érdeke is.*

Ha pedig az illetékesek megtalálták a pénzügyi megoldást s a telekkönyvi rendezés biztosítva van, akkor a rendezés után a telekkönyvi másolatokat a községéknél helyezték el. Másrészt pedig a telekkönyvi végzések szó szerinti közlésével és bejegyeztetésével vegyék elejét az újabb eltéréseknek.

S erre multhatatlanul szükség is van, mert újabb tizenöt év múlva ismét teljes lesz a telekkönyveknek az élettől való eltávolodása.

Kanizsai Lajos.

Felavatták a „Horthy Miklósné“-gyermekotthonokat.

December hó 3-án délelőtt fényes külsőségek között avatták fel a magyar főváros két új szociális intézményét, a *Hidegkuti-ut* és a *bicskei Horthy Miklósné* elnevezett csecsemő- és átmeneti leányotthont. Az ünnepség első része Budapesten, a Hidegkuti-uton lévő üdülőtelepen játszódtott le. Az üdülőtelepet a bicskei Batthyányi kastéllyal együtt Vass József dr. népjóléti miniszter engedte át harminc esztendőre a fővárosnak azzal a céllal, hogy ott szociális intézmények létesüljenek. A Hidegkuti-uti intézet ünnepélyes felavatásán Horthy Miklósné, a kormányzó felesége is megjelent, akit Berczel Jenő alpolgármester fogadott. A polgármester beszédében köszönte meg a kormányzó-nénak nemes fáradozását, amellyel a gyermekotthon eszméjét felvetette és annak megvalósítását sürgette. Külön köszönetet mondott Vass József dr. népjóléti miniszternek a fővárosnak adott nemes adományáért. A kormányzó-né megjelent vendégekkel együtt megtekintette az intézetet, majd pedig kíséretével együtt a bicskei intézet megnyitására ment.

Bicskén az avatási ünnepségen Sipőcz Jenő polgármester és Sheoy Lajos megyéspüspök fogadták Horthy Miklós kormányzót és feleségét. A felavató ünnepség az otthon nagyeremében zajlott le, ahol Sipőcz Jenő polgármester mondott ünnepi beszédet. Beszédében a főváros köszönetét tolmácsolta a kormányzó párnak, majd Vass József miniszternek mondott hálás köszönetet. A polgármester után Vass József dr. népjóléti miniszter méltatta a szociális szeretet mérhetetlen fontosságát. Végül köszönetet mondott a kormányzó-nak és feleségének az intézmény létesítéséért. A kormányzó az ünnepség után feleségével és kíséretével megtekintette az intézetet, amely egy ötven holtas hatalmas parkban fekszik. A Horthy Miklósnéről elnevezett két új intézmény az eddig meglévő árvaházaktól eltérően azt a társadalmi célt szolgálja, hogy *otthon nyujtsan az ország elhagyott gyermekeinek.* A két intézetben száztíz háromtól—hat éves kora írva, negyvenöt csecsemő, hatvanöt kisdéd, husz anya és százhatvan, hat—tizennyolc éves leány nyerhet elhelyezést. Az intézetbe való felvételt az egyes patronázs egyesületek javaslata alapján a székesfőváros IX. (szociális) ügyosztály intézi. Az intézetbe hat éves korig fiugymerkeket is felvesznek, hat éven túl azonban csak leánygyermekeket, mivel a fiuk számára a fővárosban már régebben létesült hasonló intézmény.

A „Vasárnap“ naptárát mai számunkkal szétküldöttük.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy a „VASÁRNAP NAPTÁRA“ elkészült és mai számunkkal elküldöttük előfizetőinknek. A közel másfélszáz oldalas, csinos kiállítású naptár, mely valóságos tárháza a vonzó modorban megírt ismeretterjesztő cikkeknek és a szebbnél-szebb szórakoztató olvasmányoknak, bizonyosan teljes mértékben kivívja olvasóink tetszését és a hosszú téli esték igazi gyönyörűsége lesz.

Természetesen, csakis azoknak az előfizetőinknek küldhettük meg az ingyennaptárt, akik nincsenek hátralékban az előfizetési díjakkal. Kérjük tehát t. hátralékos előfizetőinket, sürgősen juttassák el hozzánk az előfizetési díjakat, nehogy megfosszák magukat e pompás ajándéktól. Amint a hátralékos előfizetési díj beérkezik, nyomban postára adjuk a naptárt.

Végül olvasóink szives tudomására hozzuk, hogy ujjonnan belépő előfizetőink számára is megküldjük az ingyennaptárt. Eppen ezért kérjük, hogy — előfizetőgyűjtő munkásságuk során — hívják fel erre a körülményre ismerőseik és barátaik figyelmét.

A KIADÓHIVATAL.

Hegedű, harmónium, tárogató, cimbalom, rádió, grammoion és az összes hangszerek, legjobbak csak itt a gyárban kaphatók.

Művésziessen javít!
Legjobb hurokat készít!

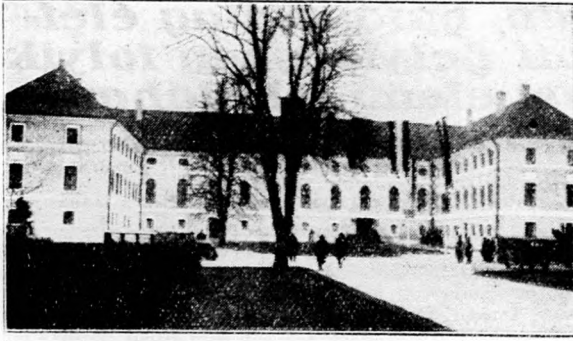
Hazánk egyedüli hangszergyára.

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. szám.

Árjegyzék ingyen.

A bicskei átmeneti gyermekotthon látképe.

A kormányzó névnapjának ünneplése.

A Magyar Nemzeti Diákszövetség kebelébe tartozó egyetemi és főiskolai diákegyesületek tagjai december hó ötödikén délután hatalmas felvonulást rendeztek a fővárosban Horthy Miklós kormányzó névünnepének előestéjén. A diákok több ezer főnyi serege az Egyetem-térről zeneszó mellett vonult fel a várpalota udvarára. A hódoló menet hat óra után érkezett a várpalota nagy udvarába, amelyet ekkorra már nagyszámu közönség töltött meg. A váruddar kivilágított erkélyén fél hét órákor feleségével együtt megjelent a kormányzó. A kormányzópár megjelenése pillanatában háromszoros éljen hangzott el, majd a honvédezenek a Himnusz-t játszotta. A nemzeti imádság elhangzása után Misángyi Vilmos dr. műegyetemi tanár beszédében köszöntötte a kormányzót.

— Főméltóságod nemzetmentő fellépése után, — mondotta Misángyi professzor — a magyar egyetemi ifjúság örömmel sorakozott zászlaja alá, melyet 1919. július 20-án szenteltek fel Szegeden. Nagy volt az öröme ifjúságunknak, mint minden jó hazafinak, amikor látta, hogy ez a zászló mind magasabban lebeg és alája mind többen sereglenek. Ifjúságunk lelkes öröme nem tudta bevárni, míg Főméltóságod elfoglalja azt a helyet, amelyet a magyarok Istene Főméltóságodnak szánt, fiaink már Szegeden keresték fel s a főiskolák keresztény ifjúsága díszes okiratban biztosította Főméltóságodat megingathatatlan hűségéről, törhetetlen bizalmáról és feltétlen ragaszkodásáról.

A szónok lendületes beszédére a kormányzó többek között a következőket mondotta:

— Bármennyire jól is esik a ragaszkodásnak és együttérzésnek minden megnyilatkozása, arra kérlek benneteket, hogy a jövőben csupán a hazafias érzésű ifjúság-nek egy kisebb küldöttsége keressen fel, az juttassa itt kifejezésre bajaitokat és óhajaitokat s annak mondom én is majd el mindazt, amit nektek üzeni akarok. Erre annál inkább sulyt helyezek, mert azok a hatalmas és nemzeti idealokkal telített diákszervezetek, melyek a közelmúltban az egyöntetű érzés és gondolkodás mintaképei voltak, ma már nem olyan egységesek. Ezek sorait is kikezdi már az az aknamunka, amelynek tevékenysége mindig akkor a leg-élénkebb, ha baj fenyeget, mert olyankor könnyű az elégedetlenséget szítani. Óva intem azonban az ifjúság soraiból azokat, akiknek kisebb ellenálló erejük és rosszabb az itélőképességük, hogy ne engedjenek idegen eszmék csábításának és ne hagyják magukat szélsőséges irányba sodorni, mert az egyetemi ifjúság van hivatva arra, hogy az újra talpraállott nemzet gerincét alkossa. Vigyázzatok minden-képen, hogy ne bocsássa lelkét áruba; ezt megakadályozni könnyebb, mint a már megtévedtet visszatéríteni. Ti vagytok a magyar jövő reményeinek hordozói és szívből kívánom, hogy megaláljátok munkátok jutalmát egy boldogabb

Magyarországban. Még egyszer köszönöm, hogy felkerestek.

A kormányzó szavait háromszoros éljen követte, majd az ifjúság díszmenetben vonult el a kormányzói pár előtt. Az ünnepség végeztével a kormányzó a diákság vezéreit és az ünnepségen megjelent egyetemi tanárokat rövid külön kihallgatáson fogadta.

Szegeden a Ferenc József-tudományegyetem ifjúsága lapionos felvonulást rendezett a kormányzó névünnepének előestéjén. Az ünnepségen Györfly István rektor intézett beszédet az ifjúsághoz. — Pécsen zenes felvonulás volt a kormányzó tiszteletére. — Miskolc város leventeegyesületei fáklyás menetben vonultak fel a kormányzó tiszteletére a város fellobogóztott utcáin. A városháza nagytermében levente diszgyűlés volt. — Szatmár vármegye leventéi Mátészalkán rendeztek szép ünnepséget a kormányzó tiszteletére.

Az első női népfőiskolai tanfolyam záró ünnepsége Pusztamonostoron.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg az első gazdasági irányú női népfőiskolai tanfolyam záróünnepélyét Monostor kicsi falujában. Az ünnepségen ott láttuk gróf Waldeck Frigyesné, a falusi nőnevelés nagy pártfogóját, Balázsovits Oszkár máltai lovagot, a monostori népfőiskola nagylelkű és állandó segítőjét, akinek áldozatkészsége teremtette meg az első falusi női népfőiskolát, Szabó Jánost, a jászberényi állami földművelésiskola igazgatóját, Müller Jenő plébánost, Ivánkovich Irén és Gábor Gabriella tanítónőket. De ott láttuk nemcsak a község minden lakóját, hanem a környékbeli falvak kiküldötteit is. A népfőiskola leány-tisztikara Gábor Sári és Müller Margit vezetésével vett részt.

Az ünnepséget istentisztelet előzte meg, amelyen a tanfolyam hallgatói, valamint a vendégsereg is résztvett. A záróünnepség elméleti beszámolóval kezdődött. A vizsgaterem zsúfolásig megtelt a falu és tanyák gazdasszonyaival, akik eljöttek meghallgatni leányaikat. Müller Jenő plébános, vizsgálónk, hazafias megnyitóját után megkezdődött a tulajdonképeni vizsga, amelyen a hallgatók az emberek lelki és erkölcsi világáról, a nevelés különböző formáiról, az önévelés művészetének gyakorlati céljairól és eljárásairól oly könnyedséggel beszéltek, mintha nem hat heti, hanem hat évi tanulási eredménye volna. Hasonlóan gyönyörködtetőek voltak a nemzeti élet tárgyainak, majd a háztartás és a gazdasági tárgyakról gyakorlatias feleletek. Végül a tanfolyam hallgatói irredenta dalokat énekeltek, magyar táncokat mutattak be. A záróünnepség végeztével Koczán Franciska, a hallgatókból megalakult Gazdalenykhöz alelnöke, keresetlen szavakban mondott köszönetet Balázsovits Oszkár máltai lovagnak, aki a főzési tanfolyam és varró csoport részére a helyiséget bocsátotta rendelkezésre, Müller Jenő plébánosnak és Gruits Alberta főnökönök azon fáradozásáért, amellyel Magdolna testvérrel egyetemben a legmesszebb eső tanyákat is gyalog bejárta, hogy maga köré toborozva az iskolát már kijárt falusi és tanyai leányereget, megszervezze az első női népfőiskolai tanfolyamot.

Az ünnepség végeztével diszebed volt. Hogy az ünnepség teljes legyen, a tanfolyam előtt megalakult és a tanfolyam alatt rendszeres vezetéssel felkészült leánysereg ünnepélyes fogadalm elmondásával megalakította a „Gazdalenykhöz”.

Pusztamonostor községe ezzel megmutatta azt, hogy az iskolából kikerült falusi és tanyai leánygyermeknek nevelésével és megszervezésével foglalkozni kell!

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS késműves és
 műköszöruide
 Budapest, VIII., József-körut 17. szám.
 Köszörülés és javítás olcsó árban

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

Patkányok fársaságában, hatóságilag életveszélyesnek nyilvánított helyiségben folyik az oktatás a ráczvárosi elemi iskolában.

(A „Vasárnap“ kiküldött tudósítójától.)

Derűs, verőfényes őszi délutánon értük el Ráczvárost, Baranyamegye legrégebbi községeinek egyikét. Utunk pompás volt: a lenge őszi szél lehozta hozzánk a mecskei fenyvesek ózatos illatát. Jó uton, jó hangulatban ki hitte volna, hogy egy félórával később szertefoszlik a kellemes illúzió, hogy nem halunk mást, mint panaszos szót és körülöttünk minden-minden piszkos lesz és szemét?...

A Hangya Szövetkezet előtt emberek állnak az uton. Az iskola után érdeklődünk.

— Tessék csak erre menni! A templom mellett megtalálják!... — mondják és mosolyognak. Ekkor még nem tudtuk, hogy miért.

A megjelölt helyen keressük az iskolát. Egy rozott, omladozó riskót találunk csupán. Ez lenne az iskola? Nem lehet! De mégis. Rajta a tábla: *Népiscola*. Néhány gyerek jön felém és belépnek a korhadt, nagy kapun. Nem érünk rá csodálkozni, belépünk mi is, mert most már a ráczvárosi iskolaügyi igazán érdekel bennünket.

Mindössze három és fél lépés szüles az iskola udvara. A kiálló terméskövek majd csaknem járhatatlanná teszik, különösen a gyerekek számára. A falak mellett lehullott vakolat, tégladarabok és cseréptörlemék szerteszét. Eresz hiányában az eső a falakon folyik alá, nyomát ott találjuk mély barázdák alakjában. Az udvar felső vége felől kellemetlen büz terjed. Korhadt, dülledő alkotmányok az illemhelyek. És a patkányok nem csinálnak titkot abból, hogy itt van a tanyájuk. Ugy iramlanak fel és alá a ledőlő téglafal omladékaiban, mint akik egészen otthonosak. Felnézünk a „házatetőre“, de jobb erről nem beszélni! Nézzük meg inkább, mi van odabenn?

Egy aránylag szűk, gerendás mennyezetű helyiségben nyolcvannaló gyerekek szorog. Születte, ősrégi padsorok alig bírják a terhet. A falakon iskolaképek takarják a leomlott vakolat helyét. Az ablakok — szemben egymással — esodálatos szivószággal állják az idők vasfogatát. A *hézagok újságpapírral vannak betömve*, ami nagyon előszerű: nem eshet be a hó. Mert a hideg előtt szabadon áll az út. Nemesak az ablakok, de a fal is olyan, hogy csak addig állja a meleget, amíg — nem fagy odakünn.

A hatóságok életveszélyesnek nyilvánították az épületet.

Keller János tanító fogad bennünket. Keserű vonás mélyül ajkának szögletén, amidőn hallja, hogy az iskolaügyi iránt érdeklődünk.

— Három éve vagyok itt, de harmincnek tetszik — mondja és sietve hozzátesszi — már-már alig bírom ezt az áldatlan helyzetet.

El is hisszük.

Hatalmas oszlopok támasztják alá a gerendás mennyezetet. De még ez sem nyújthat teljes biztonságot, mert a padlás sulya ugynevezett „keresztes“ szabású gerendázatra nehezül. Már pedig az idők folyamán olyannyira összeszáradt a faanyag, hogy ma már egészen ki vannak fordulva fészükéből a csapok. *Csoda, hogy már régen össze nem omlott az egész épület.* Különbösen is olyan régi házról van szó, amelynek építési idejét megállapítani sem lehet. A „*Canonica visita*“ tanúsága szerint már 1828-ban sem emlékeztek arra, hogy mikor épült. Így hát, mint történelmi nevezettség, értékes lehet az omladozó sárga ház, de mint tanteremt, csak szomorú példája lehet annak, hogy hazánkban még ilyen is akad.

Alkalmunk volt az iskolanapló adatai alapján megállapítani, hogy az elmúlt telen — bizony gyakran — *jagypont körül tanított a hőmérő higánya.* Gyakran még a déli órákban is csak 6—8 fok meleg volt a — kályhánál. Kabátban, sőt kesztyűkben „folyt“ az oktatás.

Említettük, hogy nyolcvannaló tanulója van Keller János tanítónak. A szűk teremben, sok-sok rendellenesség dacára is, nagyon szép eredményeket mutathat fel a ráczvárosiak tanítója. Ezt az állításunkat alátámasztja az a tény is, hogy tanulói nemesak a falujából kerülnek ki, hanem a 2—3 kilométernyire fekvő Pécs külvárosának polgárai közül is sokan idekélldik gyermekeiket — tanulni. Mert Keller Jánosnál tanulni lehet.

Ám nemesak Keller János, de Kellerné is számottevő munkát végez az oktatás terén. Az ő buzgótságát, példás türelmét dicséri az a sok szép munka, melyet a ráczvárosi leánygyermek

végeznek. Élvezettel szemléljük a kis elemisták kézügyességének termékeit, melyek méltán tehetik büszkévé Keller Jánosét.

Amikor a meg sem épült iskolában folyik a tanítás.

Ráczváros, Patacs, Magyarürög és Szentkut községeket most egyesítették nagyközséggé. Az új nagyközség 1930 január 1-én kezd meg hivatalosan életét. Ezzel a négy község megszűnt élni és az újszülött nagyközség a keresztségben „*Mecsekalja*“ nevet kapja. Ezideig külön gazdálkodott mind a négy falu. Külön tartották fenn az iskoláikat is. Mert bizony itt nincs sem felekezeti, sem pedig állami iskola. Csak községi. De mivel Magyarürögnek ugyancsak rozott az iskolaépülete, elhatározták, hogy Ráczvárossal közösen építenek iskolát. Ment is minden a rendjén. A közoktatásügyi minisztériumban megértéssel fogadták a két község kívánságát és megígérték a magyarürögi állami iskola megépítését.

Az ígéretet tet követte: az állam telket vásárolt (85 millió koronáért) és kiadta az építkezést *Hebenstrait Károly és Fia* építési vállalkozóknak. Eddig ment minden, mint a karikacsapás. Itt aztán elakadt. Állítólag mesterségesen akasztották meg az ügyet. Ugy beszélik, hogy egy tanügyi személyiségnek érdeke volt az Üröghöz közel fekvő Istenhegyi-szőlők iskolájának megépítése. Közbeszéd szerint az ő műve, hogy három ürögi lakos (közülük az érdekeltek kömvévesember) küldötségsége ment a kultuszminisztériumba, mondván: „*Nekünk nem kell iskola, járhatnak a mi gyermekeink az istenhegyi iskolába.*“ E három ürögi lakos felszólalására lefutják a már kiadott építést és a 85 millió telket kiadták — bérbe.

De érdekesség számba megy — ha igaz — egy magasrangú állami tisztviselő esete is a Ráczváros-ürögi iskolával. A magasrangú közéleti férfi az orvosok vándorgyűlése alkalmával járt Pécsre, ahol *Feniczy Ignác*, a pécsi járás akkori főszolgabírája, kérdést intézett hozzá:

— Mikor kezdik meg az ürögi iskola építését?

A magasrangú közfunkcionárius csodálkozva tekintett a főbíróra, majd így szólt:

— Már folyik is benne az oktatás! Honnét gondolja, hogy még meg sem épült?

— Én vagyok a pécsi járás főszolgabírája — szölt Feniczgy mosolygva.

Nem tudjuk, hogy valóban így történt-e, de tény, hogy négy nap mulva leirat érkezett a ráczvárosi körjegyzőséghez, mely szöszert az következőket tartalmazta:

„Jelentést kérek arról, hogy az ürögi állami iskolában rendszeren folyik-e az oktatás? Ha a megnyitás meg nem történt, miért nem?“

A jegyző mit válaszolhatott volna mást, mint azt, hogy az új iskolában azonnal megkezdik az oktatást, míhelyt a közoktatásügyi minisztérium megépítetté.

Azóta Ráczvároson épp úgy, mint Magyarürögben várják az iskola építését. Mert Ráczvároson a helyzet egyenesen tarthatatlan. Nemesak azért, mert az épület közegészségügyi szempontból súlyosan kifogásolható állapotban van, hanem azért is, mert a hatóság életveszélyesnek nyilvánította. Ugyan megtörtént a legmészebbmenő óvintézkedés, ám mégis számolni lehet az összeomlás veszélyével. Ez kényszerít elsősorban arra, hogy végre megoldást nyerjen a ráczvárosi iskolaügyi. Mint mellékes, de számottevő jelenséget említjük, hogy a ráczvárosiak elkészítése olyannyira kimélyült, hogy a szocialista *Népszava* hasábjaira akarja vinni az ügyüket. El lehet képzelni: súlyos bajokról lehet csak szó, ha a falu békés és türelmes polgársága a szocialistákkal fenyegetődzik.

Fentebb már szó volt arról, hogy *Mecsekalja* elnevezés alatt egyesítették a négy szorosan egymás közelébe épült községet. 1800 lakója lesz az új nagyközségnek és mint ilyennek megvan minden lehetősége a fejlődésre. Az egyesítés remélhetőleg magával hozza az iskolaügyi megoldását is és végezzék annak az áldatlan helyzetnek, mely kerékkötője volt hosszú időkön át e falvak kulturális fejlődésének.

Keller János „takaréktrendszere“.

A nyugati égövön már vérzik a napkorong, mire elindulhatunk vissza, a város felé. Az uton két iskolás gyerekkel találkozunk és elbeszélgetünk velük. A nagybókkat *Orosz László*-nak hívják, a kisebbik pedig *Pista*, az öccse. Mi kérdeztünk és

ök meglepően értelmesen felelgetnek. Megtudjuk, hogy főmólnár az édesapjuk és Pécssett laknak. Azért járnak Ráczvárosra iskolába, mert itt többet tanulhatnak.

Orosz László harmadik elemista, ám érett megfontoltsággal beszél a takarékoságról, lelkesedéssel a tanítójáról, aki — mint mondja — a takarékszervez megthonosítója a baranyai iskolában.

— Mi az a takarékszervez? — kérdezzük, mintha nem tudnánk, miről van szó.

Csodálkozva néz ránk a fiú. Furesálja, hogy még ezt sem tudjuk. De aztán mégis megmagyarázza:

— Összegyűjtjük a filléreket és ha együtt van legalább egy pengő, átadjuk a tanító bácsinak, aki aztán a postatakarékpénztárba befizeti. És ha könyvre, vagy más egyébre szükségünk van, akkor kivethetjük...

Megkérdezzük, hogy ő mennyit gyűjtött?

— Mi szegények vagyunk, — mondja — eddig mindössze husz pengőt sikerült összegyűjtenünk. De vannak az iskolában olyanok, akiknek még száz pengő is többjük van a takarékbán. Majd mi is ügykezni fogunk a svújttal.

Elmerengünk. Vajon hány gyermekszívben talált termékeny talajra a takarékoság magszeme? Hány helyesen időmított élet fogja majd bizonyítani Keller János munkájá-

K Ö Z E L E D I K

KARÁCSONY

A J Á N D É R O Z Z O N

hangszert!

Kérje ingyenes katalógusunkat!

MEINEL és HEROLD

Hangszergyár, Budapest IX 462. Ü l ő i - u t 19.

nak áldását? Nagy küzdelmek között szívós kitartás és lelkesedés kell ahhoz, hogy gyümölcsöt termeljünk ott, ahol csak bogács és gaz terem. Ezért kötelességünknek tartjuk felhívni az illetékesek figyelmét a sokat vajudó mecskéljai iskoláigyre, mely a neemtörődömség posványában nem maradhat tovább.

Várnai Ferenc.

106 olvasónk vett részt a válságpályázaton.

A legjobb munkák közt öt darab értékes jutalmat osztunk ki.

A Vasárnap november hó 3-án megjelent, 44-ik számában pályázatot hirdettünk *Három kérdés a falu népehez* címmel. Örömmel jelentjük, hogy a pályázat szám-beli sikere várakozásainknak teljes mértékben megfelelt, amennyiben a rendelkezésre álló egy hónap alatt összesen százhat olvasónk küldötte be munkáját.

A pályázat résztvevőinek névsora — a pályamunkák beérkezésének sorrendjében — itt következnek:

Lengyel István, Mentés István, Kiss István, Balogh István, Surinás István, Szilágyi András, Bartos István, Bartók Nagy András, ifj. Králik Ádám, ifj. Baláss Károly, ifj. Pfundstein Ferenc, ifj. Bogdán János (Imre fia), Farkas István, Horváth F. József, Tóth István, Busa Imre, T. Korács István, Benke János, Koor Antal, Szrakics István, B. Tóth Sándor, Nagy Lajos, Kovács Lukács, Harmon András, Antal István, Puskás László, Vass Sándor, Polacsek István, Torma Sándor, Schupkégel Ádám, Makrai András, Alvégi Papp János, ifj. Solti Tóth János, Katona Ferenc, Kovács Ferenc Pap János, Magyar József, Tóth József, Fördös János, Kis Fekete Antal, ifj. Podlaviczky János, Szekeres Pál, Pusztai László, Nyilas Péter, 10.932. számú előfizető (Soltszentimre), Hírka Mihály ifj. Varga János, Fehér Pál, Kiss Dániel, Majzik Viktor, Zsuppán Imre, Martini (Eszterle) Antal, Antal József, Kis József, Varga Sándor, Stiefel Simon, Bartos János, Timár Gergely, Németh Béla, Fehér István, id. Bayer József, Reichardt István, Giebtz Márton, Bán Sándor (Öregesertő), Kiss Áron, Szorcák József, Balogh Orbán, Bozó József, Antal István (Póstény-pusztai), Jakabfy Imre, ifj. Cs. Nagy József, Jádi András, ifj. Nagy József (Kemse), Zwick Márton, 13.498. számú előfizető (Halas), Daróczy Gyula, Sipőcz József, Csernyák András, Császár Ignác, Répásy Mihály, Léhy Zoltán, ifj. Pári Kálmán, Fröhntick József, Széles Gyula, Tomaszovszky Mihály, Albert József, Vaskó Mihály, Mátyus Imre, Major Károly, P. Szilágyi Gábor, Ádám Sándor, Papp Ferenc, Dinya Lajos, Kurucz János, Báhdicsky János, ifj. Csepregi Mátyás, Ruzs Molnár Imre, Niklai István, Kozári István, Györfi Dávid, Csöré Mihály, Gerőcs István, Major Károly (Somogysszil), Dózsa János és két névtelen.

Elismerés és köszönet illeti mindnyájukat, mert megértve kéri szavunkat, készségesen segítségünkre siettek a válságok felderítésére irányuló fáradozásainkban. Annyit máris megállapíthatunk, hogy a beérkezett anyag rendkívül értékes és számos, eddig fel sem merült szempontból világítja meg a válsággal összefüggő kérdések hatalmas anyagát.

A pályamunkák lelkiismeretes áttanulmányozása, feldolgozása és megbírálása természetesen hosszabb időt vesz igénybe. Nem is merünk ebben a pillanatban határozott időpontot megjelölni, csupán annak a kijelentésére

szorítokunk: reméljük, hogy jövő évi január hó közepéig elkészülünk a bíráló nagy munkájával. Addig is olvasóink szíves és megértő türelmét kérjük.

A pályázat kihirdetése alkalmával azt ígértük, hogy a versenyt jelentőségéhez méltó módon jutalmazzuk. Az ígért beváltásának igazolásul álljon itt az öt díj felsorolása.

I. díj: Ötven pengő készpénz.

(Jakabházy János dr. ügyvéd, a „Faluszövetség“ jogtanácsosa, a „Vasárnap“ jogi tanácsadója adománya.)

II. díj: Három méter ruhaszövet, teljes hozzávalóval; továbbá két darab értékes mezőgazdasági szakkönyv.

(A Hangya-Központ adománya, raktárának kitünő minőségű cikke.)

III. díj: Három méter ruhaszövet, teljes hozzávalóval.

(A Hangya-Központ adománya, raktárának kitünő minőségű cikke.)

IV. díj: Egy pár csizmára való teljes anyag.

(A Hangya-Központ adománya, raktárának kitünő minőségű cikke.)

V. díj: Öt darab nagyrértékű mezőgazdasági szakkönyv.

A pályadíjat nyert munkákat természetesen közzé fogjuk tenni a Vasárnap-ban.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A mezőgazdasági munkások megsegítése.

A mezőgazdasági munkanélküliség kérdésében tartott első, ismeretes értekezlet elhatározta, hogy visszabálozó és ármentesítő munkaalkalmak teremtésével ad kenyeret a sokszereplő nélkülözőnek. Az értekezlet határozatát máris valóra váltják, mert az eddig összeállított tervek alapján már e héten négy millió pengő befektetésével megkezdik a munkát, amelynek során körülbelül tízezer munkanélkülit juttatnak keresethez.

A földművelési kormány azonban nem áll meg a segélynyújtásnál, hanem az állomásánál, hanem a mezőgazdasági munkásokat olcsó ruhához és lábbeléhez kívánja juttatni, továbbá a mezőgazdasági munkások részére bizonyos hitelt is szeretne nyújtani, még pedig olyan formában, hogy mindazok a munkások, kik jövő évi aratási szerződésüket már aláírták, az

aratás után járó munkabérekre bizonyos előleget kapnának. Felmerült az a gondolat is, hogy a földműves munkásokat is bekapcsolják a szövetségi gabonaraktaárak hálójába, melynek az lenne igen nagy előnye, hogy a munkásoknak nem kellene sokszor áron alul is eladni aratőrészüket szorult helyzetükben.

Százhatvanöt kilométer ut építését kezdik meg rövidesen.

A kereskedelmi minisztérium, mint ismeretes, ezerkétszáz kilométer hosszú ut építésére írt ki pályázatot. A minisztérium feldolgozva a beérkezett ajánlatokat, most úgy döntött, hogy a munkálatoknak csak egy részét adja ki, míg az utépítési program többi részeinek lebonyolítására csak később kerül sor. Egyelőre csak az átkelési szakaszok munkálatait adják ki, melyek hossza 165 kilométer. Ezeknek az építésére mintegy huszonötmillió pengőt fordítanak.

A földreformföldek vételárának ügye az Egységspárt értekezletén.

Az Egységspárt december hó 5-én értekezletet tartott, melyen Pesthy Pál elnök napirend előtt megemlékezett a kormányzó névnapjáról.

— Mindnyájunk érzését tolmácsolom. — mondotta többek között — amikor azt kívánom, hogy a jó Isten őt e szerencsétlen ország számára bölcsességben, tettejében és odaadó munkásságában tartsa meg minél tovább.

A párt tagjai állva hallgatták végig az elnök szavait, lelkesen ünnepelték a kormányzót, majd felhatalmazták Pesthy Pál elnököt, hogy a párt jókívánságait személyesen tolmácsolja az államfő előtt.

Ezután Temesváry Imre a földbirtokrendezés során kiosztott földek megváltási árának megállapításáról szólott. A fennálló rendelet értelmében a megváltott földekből juttatott kis ingatlanok vételára három kategóriába sorozható: Az első kategória azokra vonatkozik, akiknél a vételárát a Földbirtokrendező Bizottság e rendelet kiadása előtt még nem állapította meg. Ezeknél a juttatott föld minden kataszteri koronája után hatvan pengő a vételár. A második kategóriába tartoznak azok az ingatlanok, amelyeknek vételárát már korábbi ítélettel megállapította a bíróság. Ezeknél rendszerint buzaértékben volt kifejezve a vételár. A helyzet most úgy alakult, hogy a rendelet értelmében ezeknek kell fizetniük 27 pengő 60 fillért, mert ennyiben állapította meg a rendelet a fizetendő buza métermázsánkénti árát. A harmadik kategóriába tartoznak azok az ingatlanok, amelyeknél a vételár nem volt korábban megállapítva, hanem csak az évi haszonból. Ezeknél kimondotta a rendelet, hogy az évi haszonból huszorosodott kell fizetniük holdanként a vételár fejében. De itt is 27 pengő 60 filléres alapon. Felemlítette ezután, hogy a vagyonváltás-földekből juttatott rokkantak, hadiözvegyek és vitéségi érnesek serege az, hogy olyan községekben, ahol ezek a rokkantak nem voltak teljes mértékben kielégíthetők a vagyonváltás-földekből és a megváltott ingatlanokból kaptak a maguk illetőségét, ott ezek az utóbbiak hátrányosabb helyzetbe jutottak, mint azok a rokkantak, akik vagyonváltás-földekből részesültek. Ezek ugyanis kataszteri koronánként negyvenöt pengőt fizetnek vételárként, míg az előbbieknél hatvan pengőt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a 27 pengő 60 filléres buzaár igen körülményes számítás alapján adódott, amennyiben az előző évek buzaárai és a múlt év buza ára közötti különbséget vették számítás alapjául. Így a 27 pengő 60 filléres ár még mindig előnyösnek volt tekinthető. Át kellett térni a bírói ítéletekkel szorosan megállapított vételárakról pengő értékre, mert hiszen a buzaérték mindig ingadozó, s miután egy ötvenkét éves törlesztéses kölcsönről van szó, fixár megállapítása nélkül lehetetlen volt törlesztési tervet készíteni. Azoknál, kik bírói uton megállapított vételár szerint kaptak az ingatlant, rendszerint 10—12 évi törlesztési határidő volt megállapítva, s ezenkívül még ki volt kötve bizonyos évi kamat fizetése is. Kérdi tehát, nem előnyösebb-e ma 5.4 százalékos annuitással 52 évre szétosztva fizetni az egész vételárát, mint tíz év alatt fizetni 5—8 százalékos kamatot a még hátralévő vételárért? Szörványos esetekben magas ár alakult, általánosságban azonban még a normális vételárnál is alacsonyabbak voltak a vételárak. Hangsúlyozza, hogy a pénzügyi tervet változtatni nem lehet, mert ez a legnagyobb jogi bizonytalanságra vezetne.

Bottlik József arra kérte a kormányt, hogy a kérdést ne pénzügyi szempontból nézze, hanem elsősorban szociális szempontból. Csontos Imre adóhalmazást kért. Wekerle Sándor pénzügyminiszter megnyugtató válasza után Csizmadia András,

majd Matta Árpád szólalt fel. Farkas Elemér csatlakozott Bottlik József felfogásához. Arra kéri a kormányt, ne tekintse ezt a kérdést pénzügyi, sem pedig helyi jellegű kérdésnek, mert ez szociális kérdés, amelyet mindenképpen rendezni kell. Vasadi Balogh György szóváltette, hogy az egyik községben a vagyonváltás-földhöz jutottak közül azok, akik kölcsönt vettek föl, 12—13 százalékot fizetnek, míg ezzel szemben azok, akik a kölcsönt nem vették igénybe, csak az annuitások után járó 5.4 százalékos hamatot fizetik. Ez igazságtalanság, melynek orvoslását kéri. Simon András arra kéri a kormányt, hogy tényleges buzaárak alapulvétele mellett állapítsa meg a vételt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolva a felszólalásokra, elismeri, hogy történtek itt-ott igazságtalanságok, ezek azonban csak szörványos esetekben fordultak elő. Igyekeznek is ezeket az igazságtalanságokat és visszásságokat orvosolni. Óva inti azonban a pártot attól, hogy a kérdés általánosságban való rendezését kívánja.

A párt tagjai a miniszter válaszát tudomásul vették.

Gömbös Gyula Szombathelyen.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter hétfőn délelőtt Szombathelyre érkezett több magasrangú minisztériumi tisztviselő kíséretében. Az ünnepélyes fogadtatás a miniszter egyenes kívánságára elmaradt és a szombathelyi állomáson a minisztert csak a polgári és katonai hatóságok vezetői, Shvoy altábornagy, Tarányi Ferenc dr. főispán, Horváth Kálmán dr. alispán, Perczy Tibor kerületi rendőrkapitány, Ujváry Ede dr. helyettes polgármester fogadták és üdvözölték. A honvédelmi miniszter Szombathely katonai intézményeit tekintette meg.

Az agrárblokk értekezlete.

Az Egységspárt agrárblokkja az elmúlt héten Ivády Béla elnöke alatt értekezletet tartott, melyen a mezőgazdasági értékesítés kérdéssel és az akciós politikájával foglalkozott. A kérdéseket Marshall Ferenc ismertette. Szerinte elsősorban a termelési költségek csökkentésére kell törekednünk és az értékesítést kell hasznathatóbbá tennünk. Felvetődik a kérdés, melyik uton járjon a földművelésügyi kormány. Polytassa-e a különböző akciót, vagy általános intézkedésekre térjen át a kormányzat. Az ugynevezett „akciók” a háború utáni időkben és a földreform után kitűnő szolgálatot tettek. Ma már azonban az a helyzet, hogy tartósan nem lehet „akció” politikát folytatni. Többet teszünk termelési költségeink csökkentése, tehát a jobb értékesítés érdekében, ha például a szén, műtrágya, cement, bór stb. kartelek protekcionált (támogatott) árpolitikájú enyhítjük, mint ha az egyéni kedvezés rendszerét mezőgazdasági politikánkban a jövőben is intézményesítjük. Felhívja a kormány figyelmét a különböző berászársági szindikátusok (burzonya, pulyka, bab, lóhere, napraforgómag stb. szindikátusok) ártéleri hatására és ezért szükséges, hogy ezek árpolitikáján az állam és a gazdaságszabályozó felügyelete alá helyeztessék. A hízalási hitel értékes segítség, azonban kívánatos lenne, hogy a kölcsön egész éven át a gazdák rendelkezésére álljon. Melegen támogatja a tej- és tejtermékek kivételének hathatós előmozdítását. A buzaár nivellálásának (kiegyenlítésének) kérdését mindenképpen napirenden kell tartanunk. Az idei kampány szomorú tapasztalatai után a jövő évi buzakampányt igen alaposan és nagy körültekintéssel kell előkészíteni.

Erdélyi Aldár a különböző akciót teszi szóvá. Az a véleménye, hogy az ugynevezett akció politikának egyszersmindenkorra véget kell vetni. Arra kéri a földművelésügyi minisztert, mondja ki, hogy az akcióknak az ideje lejárt. Nem lehet azt a rendszert követni, hogy az egyiknek adok, a másikat pedig versenyképességében tönkreteszem. Gyümölcsesszértékesítő társaságot létesíteni tehát nem jelent mást, mint a versenyt kizárni.

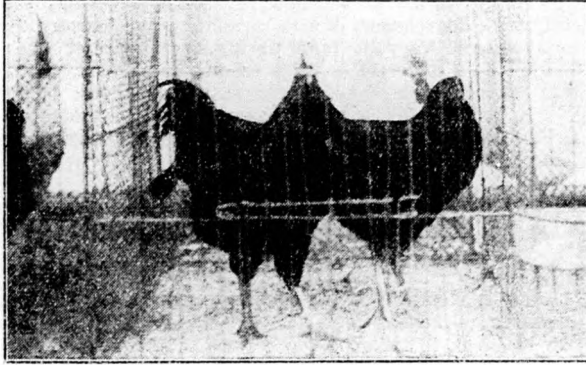
Putnoky Móríc is helyesli az akció politikáról elhangzott véleményeket.

Purgly Emil általánosságban szintén csatlakozik az előtte elhangzott véleményekhez. Vannak azonban akciók, ilyen pl. a műtrágya- és nemesített vetőmagoké, amelyeket, ha nem is az eddigi vágyákon, de folytatni kell.

Borbély György szintén helyesli, hogy az akciót revizió alá vegyék.

A képviselőház ülése.

A képviselőház december hó 5-én, esüdtörtékön illeszt tartott, melyen Scitovszky Béla belfügyminiszter betérjesztette a fővárosi törvényhatósági mandátumok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. A Ház úgy határozott, hogy a javaslat tárgyalását mindjárt másnap megkezdi, még pedig nyolcórás ülésen.

Első díjas „Rhode Island Red“-törzs.
Jung István kispesti tenyészetéből.

Ezután Friedrich István kisebbségi képviselő sürgős interpellációt mondott el azoknak a kölcsönöknek ügyében, melyeket a Rákosi Jenő Budapesti Hírlap Ujságvállalatnak 1924. és 1926. években a Pénzüntéti Központ folyósított.

Az interpellációra Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt. Az infláció időszakában szükségesnek tartotta a törvényhozás, hogy a Pénzüntéti Központ bizonyos vállalatoknak hitelt nyújtson. A Budapesti Hírlap Ujságvállalat olyan sajtótermék kiadásával foglalkozott, mely Magyarország kulturtörténetében, politikai és nemzeti életében hosszú időközön keresztül olyan érdemeket szerzett, melyeket nem lehet lekicsinyelni. A vállalatnak nyújtott 794.000 pengős kölcsönre fedezetet nyújt a vállalat háza és nyomdai felszerelése, mely a Pénzüntéti Központ tulajdona.

Bethlen István gróf miniszterelnök felszólalásában kijelentette, hogy a Pénzüntéti Központ kölcsönén kívül a vállalatnak juttatott összegek két forrásból származnak. Az egyik a kormány rendelkezési alapja, a másik a lap barátainak gyűjtése.

A Ház a pénzügyminiszter és a miniszterelnök választát tudomásul vette.

A december hó 6-iki, pénteki ülésen F. Szabó Géza előadó ismertette a fővárosi mandátummeghosszabbító törvényjavaslatot, melyet az a körülmény tett szükségessé, hogy a fővárosi törvényjavaslatot még nem tárgyalták le, holott az új törvényhatósági választásokat az új törvény alapján adják meg. A Ház a javaslatot megszavazta.

Ezután Usetty Béla, mint a közigazgatási bizottság előadója kívánta betérjeszteni a fővárosi törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentést. Erre a kisebbségi képviselők óriási botrányt rendeztek, mert szerintük a bizottsági jelentés betérjesztése nem szabályszerűen történt. Végre is többek hozzászólása után a Ház úgy határozott, hogy legközelebbi ülésén december hó 10-én, kedden tartja, melyen Kabók Lajos és társainak a munkanélküliségről szóló indítványát tárgyalják.

Itt említjük meg, hogy a képviselőház közigazgatási bizottsága az elmúlt héten folytatólagosan tárgyalta és befejezte a fővárosi reformról szóló törvényjavaslatot.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Bethlen István gróf külföldi nyilatkozata a jóvátételi kérdésről.

A *Germánia* című lap közli levelezőjének Bethlen István gróf miniszterelnökkel folytatott beszélgetését. Bethlen gróf hangoztatta Magyarország hajlandóságát arra, hogy a trianoni békében vállalt és aláírásával elismert kötelezettségeket lelkiismeretesen végrehajtsa, de meg akarja védeni Magyarországnak a békeszerződésből folyó jogait is. A szerződést diktált hatalmak legújabb követelése azonban világos szerződésességeket. Az a tény, hogy az elszakított területű magyar állampolgárok ellen elkövetett lefoglalásokat és likvidációs sérelmeket vegyes döntőbírótság előtt

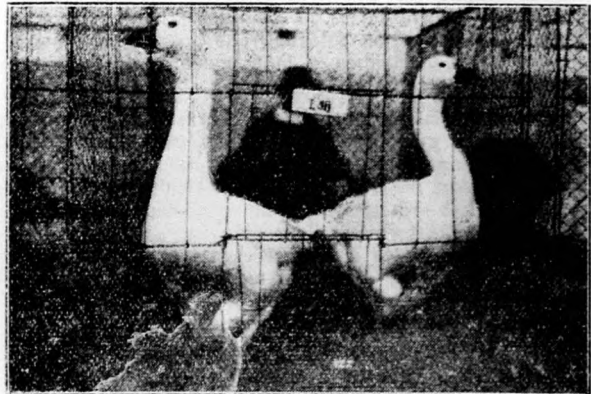
peresíteni lehet, már valami biztosítékot jelent, noha ennek ellenére a sérelmek száma még így is éppen elég nagy. *Lehetetlenség ilyen jogvédelmet feladni, vagy kompenzáció tárgyává tenni. A közvélemény egységesen elsöpörne minden olyan magyar kormányt, amely ilyesmit tervezne.*

Az olasz királyi pár meglátogatta a pápát.

Történelmi jelentőségű napja volt az elmúlt héten Rómának, ahol a Vatikán és az olasz királyság békekötését megpecsételte az olasz királyi párnak a pápánál tett tisztelgő látogatása. Kézel hatvan év óta első ízben történik, hogy olasz király a Vatikán területére lépett és az olasz királyságnak a Vatikánnál létrejött békéje, amely a katolikus hívők millióinak régi vágyát váltotta valóra, új korszak kezdetét jelenti Róma történetében. A pápai udvar nagy pompával fogadta a királyi vendégeket. A lakosság száz-ezreinek éljenzse között ért a királyi pár és kísérete az új pápai állam bejáratához, ahol a Szent Péter bazilikától balra *Serafini* kormányzó, a pápai udvar magasrangú tisztviselőinek kíséretében, üdvözölte a királyi párt. A vatikáni főméltóságok ezután a pápai udvartartás előcsarnokába vezették a királyi párt, ahol a pápai udvar méltóságait mutatták be az olasz királyi párnak. XI. Pius pápa „legtitkosabb kihallgatáson” fogadta az uralkodópárt. A királyné az előírtas vatikáni látogatóöltözetben, kesztyűben, nyakig zárt, hosszuszoknyás ruhában, fedett fejjel jelent meg és pedig a pápa különös kegye folytán nem fekete, hanem hófehér öltönyben. A királyi pár husz percig időzött a szentatyánál, majd a nagy trónteremben a király kísérete mutatta be hódolatát a pápa előtt. Ugyanekkor XI. Pius pápa gazdag ajándékokkal kedveskedett a királyi párnak, amely ezután a Szent Péter-templomot tekintette meg és visszatért a királyi palotába.

A legnagyobb embertelenség Magyarországtól jóvátételt kívánni.

A *De Maasbode* című holland ujság cikket közöl a magyar jóvátételekről. A lap szerint eddig csupán azt hangoztatták, hogy Magyarország miatt marad eredménytelen a keleti jóvátételi konferencia, azonban figyelembe kell venni, hogy a csehek, a románok és a szerbek nagyobb területeket szállottak meg, mint szabad lett volna. *Magyarország bőségesen leróta a jóvátételi kötelezettségeit.* A román megszállás rablóhadjárat volt, mert huszonnyolc milliárd kárt okoztak és nagy tömegekben vittek el magukkal vasúti, hadi és mezőgazdasági anyagokat. A lap részletesen felsorolja a románok által okozott károkat, majd így folytatja: „Természetes, hogy Magyarország nem engedje magát harmadszor is lenyuzni. A legnagyobb embertelenség jóvátételt kérni Magyarországtól, amikor területe kétharmadrészt elvették, végigszenvedte a román megszállást és 1943-ig jóvátételt vállalt.”

Első díjas emdeni ludak.
Herceg Odessalchi Zoárd rétközi tenyészetéből.

Óriás belga nyul, első díjjal kitüntetve.
Hirschfeld Vilmos budapesti tenyészetéből.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Mütrágyával fokozzuk zöldség- és gyümölcsstermésünket!

A közvetlen trágyázást igénylő konyhakerti növényeket, amilyenek például a paradicsom, káposztafélék, stb., rendszeren bőséges istállótrágyázásban részesítjük. Ebben elegendő nitrogén van, ha azt bőségesen adhatjuk, de ha kevés, vagy nagyon szalmás az istállótrágyánk, akkor igazi jó terméseredményt csak akkor nyerhetünk utánuk, ha ősszel, vagy kora tavasszal 100 négyzetméterenként 2—3 kg. mésznitrogént is adunk alájuk. Ennek hatását kítavasodás után $\frac{1}{2}$ —1 kg. csilisalétrommal lehet erősíteni. Az erős nitrogéntrágyázással kapcsolatosan 3—4 kg. szuperfoszfátot és káli-trágyázást igénylő talajokon, vagy növények alá ezekkel együttesen 2—3 kg. 40%-os káli-trágyát is érdemes adni, a fenti nagyságu területre számítva ezeket a mennyiségeket.

A hüvelyesek, valamint a finomabb gyökérfelelékek közvetlen istállótrágyázást nem igényelnek, sőt az előbbieket azt nem is tükrik, tehát ezek alá nitrogéntrágyázást nem adunk, de a szuperfoszfát és káli-trágyázás azok természetét, a fenti mennyiségekben alkalmazva, nagyon jól jövedelmezően fokozhatják.

A konyhakerti növények megfelelő művelés esetén a legerősebb trágyázást is jó haszonnal fizetik vissza, sőt ilyen esetekben adják a legnagyobb hasznot. Ezért érdemes a konyhakertekben a mütrágyákat minél teljesebb mértékben felhasználni.

A gyümölcsfák rendszeres trágyázására hazánkban nagyon kevés gyümölcstermelő gondol, pedig ezzel a fiatal fákat gyorsan lehet termőbe hozni, anélkül, hogy ez az élettartamukat megrontaná, mert a rendszeres trágyázással sokkal erőteljesebb a növekedésük, mint anélkül. Az öregebb fák természetét ilyen trágyázással nagy mértékben lehet fokozni és a rendszeresen trágyázott fák — a fagykár kivételével, — sohasem meddők, vagyos minden évben teremnek. Ez pedig nagy érték, mert a különben gyengén termő esztendőben a gyümölcsnek nagy ára van.

A gyümölcsfák alá is a fenti mütrágyamennyiségeket adhatjuk ősszel, vagy tél folyamán, illetőleg kora tavasszal. A csontmagvuak alá csak gyenge nitrogéntrágyázást adjunk és erős foszforsavkálum-trágyázást. A többi gyümölcsfélék alá a nitrogéntrágyázás is erősebb lehet.

Az egy fa alá adandó mütrágyamennyiséget úgy számítjuk ki, hogy lemérjük a fa törzsétől a koronacsurgóig a távolságot. Nagyobb fánál az így nyert méretet megtoldjuk 1—2 méterrel és ezt a számot önmagával, azután 3.14-el szorozva, nyerjük a trágyázandó területet.

A gyümölcsfák és a konyhakerti növények mütrágyázását Grábner Emil ugyanilyen című könyve részletesen ismerteti. E könyv ára 2 pengő 40 fillér. (Gr.)

A ló életkorának meghatározása.

Irta: Weszely Mihály.

A ló életkorát főleg metszőfogainak megjelenése, kiváltása és kopása mutatja. A lónak összesen 36 foga van (ménnek 40). Ezek közül a felső és alsó állkapocsban van 6—6 metszőfog, melyek váltásnak vannak alávetve.

A metszőfogakat páronként fogó-, közép- és szegletfogoknak nevezzük.

A csikó már születéskor magával hoz rendszeren 4 tej-metszőfogot, a fogófogakat. 8 hetes korig megjelennek a közép-metszőfogak és 10 hónapos korban már a szegletfogakat is megtaláljuk.

Egyéves korban a legelsőben megjelent fogó- és közép-metszőfogak már megkoptak és $1\frac{1}{2}$ éves korban a kupa, vagyis a fogkorona közepén látható sötétszínű mélyedés a fogófogakon lekopott. $1\frac{3}{4}$ éves korban mekoptik a kupa a közép-metszőfogokról, 2 éves korban pedig a szegletfogokról is. Ilyenkor össze lehet tévesztetni a két éves csikó fogazatát a 8 éves lóéval. Csak hogy a csikófogakat kissé gyakorlott szem azonnal felismeri. A csikófog fehérszínű, míg a lófog sárga; a csikófog nyakalt, a lófog menetelesen keskenyedő.

- 2 $\frac{1}{2}$ éves korban kezdődik a fogváltás a fogófogokon.
- 3 éves korban a fogófogak kifejlődtek.
- 3 $\frac{1}{2}$ éves korban váltatnak a középfogak.
- 4 éves korra kifejlődnek a középfogak.
- 4 $\frac{1}{2}$ éves korban váltatnak a szegletfogak.
- 5 éves korra kifejlődnek a szegletfogak.

Öt éves korban tud felismerjük a ló korát a fogak kopásából.

- 6 éves lónak a fogófogairól lekopott a kupa.
- 7 éves lónak a középfogairól lekopott a kupa.
- 8 éves lónak a szegletfogairól lekopott a kupa.

9—11 éves korban már nem találunk kupát, hanem a fogak alakja még többé-kevésbé haránt tojásdadalaku, mindinkább közeledik a kerekded alakhoz, úgy, hogy: 12 éves korban a fogófogak már kerek alakúak. A kerekded alakú rágólap tart 20 éves korig. 20—24 éves korban kezdődik a visszas tojásdadalaku rágólap időszaka.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

INGYEN

Dumas, Dickens, Hugo, Tolstoj,

Zola, Balzac

világhírű regényeinek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alant található szelvényt 10 napon belül az itt feltüntetett címre beküldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelent fenti műveket sok ezer oldal terjedelemben. E művek szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyvalakban, rengeteg illusztrációval jelentek meg és csak a hirdetés- és csomagolásért kérünk kötetenként 30 fillérműi megtérítést.

A szétküldés 4 kötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portomenesen vehető át kiadóhivatalunkban. Ezen sorozat a világirodalom klasszikusait foglalja magában, úgy mint:

Három Testőr, Husz év múlva, Bragelonne Vicomte, Monte Cristo, Pickwick Club, Kis Dorrit, Twist Olivér, Copperfield Dávid, Nevető ember, A tenger munkásai, Párizsi Notre Dame, Nyomorultak, Karenina Anna, Háboru és béke, Feltámadás, Kreutzer Sonata, Nana, Emberirtó, Pénz, Germinal, Föld, A harmincéves asszony, Goriot apó, Grandet Eugenia stb. stb.

Mindennemű pénzküldemény mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

GUTENBERG
KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci-utca 17,
Eskü-ut 3.

Telefon: Automata 874-66, 882-72.

SZELVÉNY.

227.

Alulírott _____

műveit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: _____

Lakhely (utca): _____ Posta: _____

*Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők.
Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.*

Apró jó tanácsok.

A mezei egér irtása céljából előbb győződjünk meg arról, hogy a földünkön levő egérlukák melyikében tanyázik egér. E célból csizmasarkunkkal tapossuk be a lyukakat és tüzzünk melléjük egy kis pálcikát. Másnap járjuk be megint a földet és figyeljük meg, melyik lyuk van kikotorva. Ott lakik egér. Az ilyen lyukba helyezünk hohenheimi egérfogót vagy öntsünk 5-5 gr. szénkéneget. A szénkéneget beöntése után be kell megint tönni a lyukat, hogy a gáz el ne illanjon, hanem az egérlukában széledjen el és ölje meg az egeret. A szénkéneget robbanószer, tehát közelében tüzet gyújtani vagy pipálni nem szabad!

Kotlásra kényeszeríthető a pulyka olyképp, hogy műtojásokra (gipszből készült vagy gipszsel kitöltött tojásokra) ültetjük a pulykatojót és leborítjuk, hogy ne tudjon felkelni és a fészekről elmenekülni. A tojásokat kissé előbb meglemegejtjük. A pulyka elé tesszünk enni és inni valót. Ha pár nap alatt észre vesszük, hogy már nem hagyja el a fészket, akkor egy este alárajuk a kiköltendő tojásokat. Egy pulyka alá 21-29 db tyuktojást rakhatunk. Így nevelhetünk korai csirkéket — mielőtt még kotlóstyukunk lenne.

Ha zug télen a méhesalád, akkor meg kell állapítani az okát. Ha a kaptár fenekén léptörmelék van, akkor egér garázdálkodik bent. Ha sok összeharapdált méh hever ott, akkor cickány lopódzott be. Ha pedig mézmozorjákat találunk a kaptár fenekén, akkor a mézet nem tudják feloldani méheink. Az egeret és cickányt ki kell üzni, a mézkrisztályosodás esetében pedig langyos vizet kell beadni a mézürbe, mert különben méhünk elpusztulnak.

Hordóziú lesz a bor, ha olyan hordóba fejtjük, amelyben már régen volt bor. A régóta üresen álló hordót ezért a megtöltés előtt jól ki kell gőzölni vagy kiforrázni akkor is, ha nem penészes. A poshadt ízű, azaz hordóziú bort fejtjük át szellőztetés mellett kőnézett hordóba, derítsük meg s ha ilyen kezelés mellett is megmaradna az íze, akkor keverjünk bele szénport és szűrjük meg.

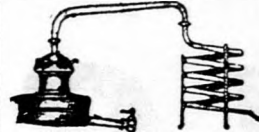
Mézgásodás esetén a beteg fáról a téli hónapokban a beteg részeket az egészséges részekig gondosan vágjuk le és tüzeljük el, mert bennük székkel a kórokozó Bacillus spongiosus szervezete. A sebhelyeket és ágcsontokat faviassal, kőszénkátránnyal vagy hígított gyümölcsfa-karbolineummal kenjük be! Meszezzük meg a gyümölcsfa talaját, mert néha a talaj meszeszénysége okozza a esontmagvú fáknál a mézgasodást.

Az istálló hőmérséklete legyen 9-12 fok Celsius, ha benne juh, idősebb csikó és idősebb növendékmarha nyer elhelyezést.

A Rácvárosi Polgári Daloskör tagjai.

Az első sorban jobbról a harmadik: Keller János karnagy.

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.
Gróf Károlyi-utca 17. szám.
Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamossal.

Az igás ökör, a göboly és ló istállójában már 12-15 fok C. a legmegfelelőbb hőmérséklet. A szopós csikó, borju, malac, szoptató anya, nemes ló, fejős tehén istállójában pedig 15-18 fokot mutasson a hőmérő.

Ugarolás alatt értjük a földnek 1-1 évre való pihentetését és ezalatt gondos megmunkálását, miközben porhanyul és a nap, hő, levegő, csapadék hatása alatt a talaj nyers tápsóit a növények által felvehetővé tesszük. De ez csak gyenge és drága orvosság. Így talajunk kimerül és egy-egy év terméseről le kellene mondani. Ezért ma már az ugarolás helyett gondosan és rendszeresen trágyázzuk földjeinket.

Palakéretté a bor akkor, mikor már rövidebb-hosszabb kezelés után tiszta, tüköröz, zamatos és minősége nem változik. Ebben az állapotban oly palackba vagy más tartályba kell átvenni, hol levegő nem jut hozzá.

A „Rácvárosi Polgári Daloskör.”

Baranya e kicsi, alig négyszáz lelket számláló községében egy lelkes gárda **Enge János** községi kántortanító vezetésével, hat évvel ezelőtt alapította meg ezt a mai napig sok szép sikert aratott dalárdát, melynek ma már a **férfikaron** kívül **vegyeskara** is van. A vegyeskar női tagjai ezenkívül minden vasárnap mint **egyházi nők** énekelnek a katolikus templomban.

Enge János, a dalárda első karmestere, **Sopronban** az országos dalosversenyen oklevelet szerzett, az akkor még alig másfél éves dalárdának.

A dalárda erőteljes, céltudatos működése a jelenlegi karmester **Keller János** igazgató-tanító állásfoglalásával kezdődik. **Keller János** 1927. évi február havában vette át a dalárdát s még ebben az évben a **szegedi országos dalversenyen 34 dalárda közül 24 emberével elhozta a II-ik díjat**. A múlt évben **Kaposváron**, a **dunántúli dalosversenyen I. díjat szerzett**. A folyó évben a **debreceni dalosversenyen az Országos Magyar Dalosszövetség egyik szép díszdíját nyerte el a dalárda**.

Keller János karnagy most alakította meg a vegyeskart, mely november hó 19-én mutatkozott be nagy sikerrel. A bemutatón jelen volt dr. **Berze Nagy János** kir. tanfelügyelő és dr. **Nevelős** Gyula miniszteri tanácsos is, akik a legnagyobb elismeréssel adózták a bemutató sikerének.

A vasárnap reggeli misén a helybeli és a filiális községek lakói zsufolással megtöltik a templomot, csak azért, hogy a női kar szép énekét halgathassák.

Elismeréssel kell megemlékezni **Kissfaludy György** községi főjegyzőről, a dalárda elnökeről, ki 1927-ben egy szép **selyemzást** ajándékozott a dalárdának, ebben az évben pedig **harmincöt darab** új bársonypakával lepte meg a dalosokat. Ugy őt, mint nejét, a dalárda zászlónyját, rajongó szeretettel veszik körül a dalosok.

Hetenként kétszer tisztán férfikari, egyszer vegyeskari összpróba és egyszer tisztán nőikar próba van. Összesen heti 10 énekóra. A tanítás munkáját **Keller János** karmester **teljesen díjtalanul** végzi.

Megemléítésre méltó még, hogy az időközben Rácvárosról elköltözött négy tag a szomszédos községekből, 4-5 kilométerről is pontosan jár a próbákra, ami a dalosstestvéri szeretet szép igazolását jelenti. A dalárda havi 50 filléres tagdíjából, műkedvelő előadásokból és hangversenyekből, valamint a hatóságok bőkezű támogatásából tartja fenn magát.

Az Országos Magyar Dalosszövetség is szeretettel van e kis dalárda iránt, (taglétszáma 21 férfi, 14 nő) melynek ékes bizonyítéka, hogy az ez évi debreceni országos dalosverseny alkalmával, a megjelent 202 dalárda közül, a különleges szereplésre felkért 10-12 dalárda között szerepelt a Rácvárosi dalárda is. Képlünk épp erről a szereplésről készült, a debreceni 2-ös huszárók hősi emlékműve előtt, hol a Rácvárosi dalárda énekelt.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A balesetelhárítás szabályozása a mezőgazdaságban

Egy cséplőgépnél történt baleset miatt a bíróság büntető úton felelősségre vont és jogerősen elítélte a gazdát azzal a megokolással, hogy a cséplőgépen nem gondoskodott a megfelelő balesetelhárító védőkészülék alkalmazásáról. A bíróság ítélete arra készítette a gazdatársadalmi szervezeteket, hogy tisztázzák, mennyiben és milyen módon van szabályozva a mezőgazdasági üzemben alkalmazott gépeknél a balesetelhárító készülékek kötelező használata. A kérdéssel foglalkozott az Országos Mezőgazdasági Kamara is és megállapította, hogy *sehol nincsen leszögezve*, vajjon a különféle gépeken milyen balesetelhárító berendezéseket kell felszerelni és általában melyek azok az intézkedések, illetőleg készülékek, amelyeknek megtétele, illetőleg felszerelése esetén a gazda kötelezettségét teljesítette és nyugodt lehet, hogy amennyiben mégis történnék valami baleset, azért őt saját személyében felelősségre vonni nem lehet. Eppen ezért az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztést intézett a földmivélségi minisztériumhoz és olyan rendelet kiadását szorgalmazza, amely ezeket a kérdéseket tisztázza, főként pedig technikai körülírásokkal megállapítja, hogy milyen balesetelhárító készülékek alkalmazása szükséges ahhoz, hogy a gazda a netán mégis bekövetkező balesetért a büntetőjogi felelősség alól meneküljön.

Elkészült a márkázásról szóló törvény tervezete.

A *márka* vagy az *állami árujegy* arra szolgál, hogy bizonyos termékek megkülönböztetett jellegét és minőségi értékét, tehát fokozott piacképességet bizonyítsa s ezen keresztszámukra a jó értékesítési lehetőséget megadja. Nálunk is történtek már kísérletek a márkázás megvalósítására. Így a kivitelre kerülő *lucerna- és lóheremagot* már a háborúelőtti idők óta államilag megvizsgálják és plombálják, ami tulajdonképpen márkázás. Legújabbban pedig szabályozta a földmivélségi minisztérium a *vaj és zsír márkázását* is. De szüksége mutatkozott egy általános törvény megalkotásának, amely rendezze a márkázás általános kérdését, megadja a gyakorlati keresztilvitelhez szükséges felhatalmazásokat, végül megállapítsa magának az állami árujegynek — vagyis márkának — alakját és körülírja a használhatóságára vonatkozó engedelem kiadásának feltételeit. Ez a törvénytervezet, amely éppen ezeket a kérdéseket rendezi, a *földmivélségi minisztériumban elkészült*. A minisztérium hozzászólás céljából a tervezetet máris megküldötte az érdekeltseknek.

Életbiztosítással drágított kölcsön.

A *Felsőudántúli Mezőgazdasági Kamarától* (Győr) kaptuk a következő értesítést:

„Egy ügynök röpiratokat küldött szét a falvakba, amelyekben a gazdáknak hosszulejáratu kölcsönt helyez kilátásba. A mai pénzügyi viszonyok között a kiscgazdák kapva-kaptak ezen az alkalmon. Többen felkeresték a röpiratokat küldőjét, hogy hosszulejáratu hitelhez jussanak, de kiderült, hogy csak abban az esetben kaphatnak hosszulejáratu hitelt, ha *egyidejűleg a gazdák életbiztosítást is kötnek*. Több megszorult kiscgazda elfogadta ezt a feltételt is, aláírta a biztosítási kötvényt abban a reményben, hogy ezáltal hosszulejáratu hitelhez jut, azonban a hosszulejáratu hiteltől nem lett semmi, hanem *kaptak közönséges bankkölcsönt váltóra és bekebelezésére és így hozzájutnak egy magas kamatozású bankkölcsön mellett életbiztosításhoz*. Ezt a bankkölcsönt azonban a kiscgazdák minden életbiztosítás nélkül is megkaphatták volna.”

Olvasóink figyelmét nyomatékosan felhívjuk az ilyen és hasonló ügynöki mesterkedésekre.

Állásfoglalás az osztrák vámemelési tervek ellen.

A legújabb osztrák agrárvámemelési tervek a magyar mezőgazdasági érdekeltségek körében nagy megdöbbenést keltettek. Az *Országos Mezőgazdasági Kamara* a miniszterelnökhöz, a földmivélségi és közgazdasági miniszterekhez fordulva, szövéttette a legújabb osztrák vámemelési terveket, amelyek ellen a *magyar kormány erőlyes tiltakozó közbelépését sürgeti*. A Kamara megállapítása szerint ugyanis az a körülmény egyáltalában nem ad megnyugvást a magyar mezőgazdaságnak, hogy Ausztriának éppen azok a vámtételei, amelyeknek újabb eme-

lését tervezik (*gabona- és lisztvámok*), több szerződésben, így az osztrák-magyar szerződésben is lekötvé vannak, amiből az következik, hogy a vámemelés a gyakorlatban nem nyerne alkalmazást. A múltból ugyanis elég példánk van arra, hogy az ugyanígy lekötvött tételeket Ausztriának már sikerült a szerződések módosítása révén megváltoztatni. A helyzet annyira komoly, hogy a *magyar kormány nem várhatja meg mezőgazdaságunkra való súlyos következmények nélkül azt, hogy az osztrák részről befejezett tények elé állítják. Az Országos Mezőgazdasági Kamara* egyébként országos akció keretében kíván az osztrák vámemelési tervekkel szemben erőlyesen állást foglalni.

Gyümölcsfavédelmi tanfolyamok.

A m. kir. földmivélségi minisztérium az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamarával karöltve december hó folyamán a következő helyeken rendez gyümölcsfavédelmi tanfolyamokat: *Köcsésd, Látványban* (vezeti: Karczag László ny. kertészeti főintéző), *Holládó, Kéthelyen* (vezeti: Fekete Antal okl. műkertész, Kaposvár), *Balatonfüred, Csopakon és Lovason* (vezeti: Köpe Dezső okl. műkertész, Kaposvár), *Gyenesdiáson és Csereszegtomajon* (vezeti: Porpácz Aladár okl. műkertész, Pápa).

Megalakult az első gyümölcsfavédelmi körzet Magyarországon.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* a Balatoni Szövetség kezdeményezésére *Balatonfüred, Balatonarács, Csopak, Köcséd, Palóznak és Loras* községek bevonásával megalakította az *első magyarországi gyümölcsfavédelmi körzetet*. A körzet célja az, hogy a gyümölcsfavédelem olcsó és eredményes ellátása által elérje azt, hogy az illető községek határában minden gazda egyöntetűen védekezzen a gyümölcsfák betegségei ellen. A körzetbe 30 gazda lépett be mintegy 5400 fával. A körzet már meg is kezdette működését s gyümölcsfavédelmi tanfolyamot végzett szakképzett gazdákkal hajtja végre tagjainak gyümölcsösében a téli, tavaszi és nyári faápolási munkákat és permenezéseket. A körzeteket *Faber György* kamarai fogalmazó, *Köpe Dezső* műkertész és *Fejes Béla* gazdálkodó vezeti.

Mezőgazdasági tanfolyam a Szegvári Első Tanyai Gazdakörben.

Szegvár határában a tanyák között a községtől hét, Szentestől kilenc kilométerre egy lelkes kis gazdacsoport másfél év előtt alakította meg a *Szegvári Első Tanyai Gazdakört*. Ritka összetartással és az elnökség, különösen vitéz *Fekete Imre* elnök tettekkésége révén ma annyira jutottak, hogy tavasszal saját otthon építhetnek maguknak. A földmivélségi miniszter e célra 400 pengő államségélyt adományozott, Szegvár község a telket, a tagok pedig ingyen fuvart és napszámont ajánlottak fel, végül a derekegyházi uradalom is megígérte hozzájárulását. A gazdakör meghívására *Nagy Lajos*, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara szakotatási előadója november 10—25-ig kilencnapos, sorozatos gazdasági előadást tartott részükre. Esténként nyolcvan—száz gazda hallgatta végig az előadásokat. Az előadások november hó 25-én *nyilvános záróülészval* fejeződtek be, ahol a résztvevők az elsajátított ismeretekről szép eredménnyel számoltak be.

Melyek az ország legjobb tehenei?

Az *Országos Törzskönyvelő Bizottság Wellmann Oszkár* elnöklésével az elmúlt héten gyűlést tartott, amelyen a legkiválóbb tejelési és tenyésztési eredmények kitüntetésére a földmivélségi minisztérium, az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara által rendelkezésre bocsájtott értékes *tiszteletdíjakat ítéltek oda*. A bejelentéseket felülvizsgálva, *Magyarország 1927—28. évi legértékesebb tehenszénének és egyben a legjobb átlagfejű tehenszénének Döry Frigyes* paradicsompusztai tehenszénét (átlagos tejhozam 5531 kg.), az *1925—28. évek legjobb átlagfejű tehenszénének Solymossy Ödön* báró örökösei kislózi tenyésztét (három éves tejelési átlag 4365 kg.),

Legmodernebb golyón szaladó stélyesztős Central-Bobbin **varrógépek** csodás kivitelben, havi 20 P részletre szállítunk.
Láng Jakab és Fia,
varrógép nagy raktára
Budapest, József-körut 41.
Cimre ügyelni! — Képes árjegyzék ingyen. — Alapítva 1869

Magyarország legjobb átlagjesező borzderes tehénészeteinek Győryey Adolf jarmosi tenyészetét (átlagos tejhozam 4496 kg.), Magyarország 1928. évi legértékesebb és egyben legjobb tejelő tehénének Döry Frigyes gazdasági főtanácsos Rózi névű tehenét (az évi tejhozama 11.699 kg.), Magyarország 1928. évi legjobban tejelő kisgazdатеhének Jankovics Istvánné székesfehérvári kistenyésztő Fátoly névű tehenét (az évi tejhozama 5936 kg.), Magyarország 1928. évi legértékesebb kisgazdатеhének Bitter Péter tolnamegyei kistenyésztő Plimi névű tehenét minősítette a bizottság. Mivel a díjazás feltételei értelmében egy tenyésztő legfeljebb két tiszteletdíjat kaphat, a Magyarország 1928. évi legjobban tejelő tehene részére kifizűtt tiszteletdíjat Merán Jánosné grófné ikrényi tenyészete Helén 328 névű tehene (tejhozama 7924 kg.), a Magyarország legjobb átlagjesező tehénészete részére kifizűtt tiszteletdíjat pedig Mándy Sándor baranya-szentlőrinci tenyészete (tejelési átlaga 5075 kg.) nyerte el, amelyek ezekben a csoportokban második helyre kerültek. A kistenyésztői csoportjában a bizottság még Pfeiffer János mojosi, Mátay Gyula rábacsanaki, Krensbeger Ferenc éksdi és Kresz Ignác németbolyi kistenyésztőket tüntette ki díjjakkal.

Nemzetközi Baromfikiállítás.

November hó 5-én, esütörtökön délelőtt nyílt meg a VI. Nemzetközi Baromfikiállítás a Tenyészállatvásártelenen. A kiállítást a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendezte. A kiállítás megnyitását megjelent Mayer Károly földmívelésügyi államtitkár, Lickl Károly h. államtitkár, Tolnay Lajos miniszteri tanácsos, Békessy Jenő miniszteri tanácsos, Leidenfrost Aurél dr., Petri Pál államtitkár, Éberhardt János miniszteri tanácsos, Staub Elemér, az Export Intézet vezetője, Haas-Teichen báróné, Winkler János és Jandaurek Vince gazdasági főtanácsos.

A kiállítás főpavilonja előtt gyülekeztek az előkelőségek, valamint a kiállítást látogatók szájai és Jandaurek Vince üdvözölte a megjelenteket. Üdvözölő beszédében rámutatott arra, hogy a polgárok szorgalma és a kicsiny értékek megbecsülésén alapuló takarékoság teheti az országot nagyra és gazdaggá. Ez a baromfitenyésztésnek legfőbb erje. Végül felkérte Mayer Károly államtitkárt a kiállítás megnyitására.

Mayer Károly mindenekelőtt megemlékezett Teleki Józsefné grófné tenyésző érdemeiről, valamint a baromfikiállítások rendezése körül kifejtett önzetlen és érdemes tevékenységéről, aki eddig minden évben megjelent a nemzetközi baromfikiállítás megnyitásán, az idén azonban betegségge gátolta őt abban. A baromfitenyésztés — mondotta többek között — hatalmas lendületet vett ugyan nálunk, de nem érte el még azt a magasztalt, amelyre a földmívelésügyi kormány kiadja emelni. Nagy feladat vár még a magyar kormányra és a baromfitenyésztő társadalmra egyaránt, azért, mert nagy versennyel kell megküzdenie: Nyugatról a minőség, Keletről pedig a mennyiségi termelés szorít bennünket.

A lelkes tüsszal fogadott beszéd után Jandaurek Vince és Winkler János, a kiállítás rendezői, vezették végig a vendégeket a nyolc pavilonon s mutatták meg a különböző tyukfajtákat, a kacskákat, pulykákat és galambokat, valamint a külön pavilonban kiállított, a baromfitenyésztéshez használt gépeket. A nagy-szerű kiállításon háromezerhátszáz állat került bemutatásra.

Három esztendő alatt tízezer ember nyert kiképzést a gyümölcsfák ápolásában.

A földmívelésügyi minisztérium kérésztí osztálya által az idén rendezett gyümölcsfaápolási tanfolyamok a napokban befejeződtek. A tanfolyamok 88 góppontban, 302 községben, 7376 egyén nyert gyakorlati kiképzést a gyümölcsfaápolásban. Ezeket a tanfolyamokat három esztendő óta tartja a minisztérium és céljuk az, hogy a gyümölcsfatermesztőket meggyőzze a gyümölcsbetegségek elleni védekezés nagy fontosságáról, továbbá, hogy alkalmat adjon a természetőknek a szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítására. A három esztendő alatt 375 községben 9900 ember nyert alapos, szakszerű, gyakorlati oktatást a gyümölcsfaápolásban. A tanfolyamok hatása alatt ma már mindinkább szaporodik azoknak a gyümölcsfatermesztőknek a száma, akik gyümölcsöseit okszerűen kezelik és a faápolásra a tanfolyamokon kiképzett kertmunkásokat alkalmazzák.

Sertésgondozó-tanfolyam lesz a pápai földmivesiskola tangazdaságában.

A sertéstenyésztés eredményességének egyik alapfeltétele a megbízható, köteleességét hűen teljesítő és szakképzett istálló-személyzet. A közelmúltban megtartott első ilyen irányú tanfolyam iránt tapasztalt érdeklődés alapján a földmívelésügyi

miniszter egy második négyhetes gyakorlati sertésgondozó-tanfolyam tartását rendelte el, amely a pápai földmivesiskola hussertéstenyésztéssel foglalkozó, célszerűen berendezett gazdaságában 1930. évi április 1—28. napjai között lesz. A tanfolyamon a malacoztatás, szopósmalac és süldőnevelés, süldőhizlalás, vemhes és szoptató kocák okszerű takarmányozása, kezelése kerűl bemutatásra olyké, hogy a tangazdaság sertésállományának ellátása körül összes munkákat a gyakorlati tanfolyam résztvevői végzik megfelelő állandó irányítás és felügyelet mellett. Résztvételi díj 2 métermáza buza 1930. évi április hó 1-iki tőzsei ára, aminek ellenében a résztvevők élelmezést, lakást, világítást, fűtést kapnak, továbbá elméleti és gyakorlati kiképzést nyernek a hussertéstenyésztés körében vágó ismeretekből. A tanfolyamra való felvételért a pápai m. kir. földmivesiskola igazgatóságához kell folyamodni. A kérvény benyújtásának határideje 1929 évi december hó 20. A résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzése esetén bizonyítványt nyernek.

Uj tízpengősök kerülnek forgalomba. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő 1926. évi március 1-i kelettel ellátott 10 pengős címletű bankjegyeket 1929. évi december 11-től kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevona kifizűtt időtartam a magyar királyi kormány hozzájárulásával 1930. évi június 30-ig terjed, mely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizetékép el kell fogadni. A Magyar Nemzeti Bank az 1929. évi február hó 1-i kelettel ellátott új 10 pengős címletű bankjegyeknek kibocsátását főintézeténél és fiókjéteztéinél 1929. évi december hó 11-én kezdette meg.

A „TESZ“ vezetésének kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy a Társadalmi Egyesületek Szövetségének tíz éves jubileuma alkalmából az egyesületben kifejtett eredményes működésükért Szontagh Tamás dr. országos elnöknek és Szörtsy József ügyvezető elnöknek, továbbá Hossay István nyugalmazott államtitkár, társelnöknek elismerést tudtall adják. A TESZ főügyezének és társelnökének, Zimmermann Lajos dr. ügyvédnek pedig a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Elfogták a szendrői gazdák megkárosítottját. December hó 2-án tartoztatta le a miskolci csendőrség Brűnn Henriket, a Szendrői Hitelbank volt igazgatóját, aki többszázever pengővel károsította meg a Szendrő-környéki hiszékeny gazdákat. Brűnn a Borsod-Miskolci Hitelbank szendrői fiókjának volt az igazgatója s amikor meggazdagodott, terménykereskedést nyitott. A Borsod-Miskolci Hitelbank, mikor tudomást szerzett Brűnn terménykereskedői üzelméről, feloszlatta a fiókot és elbocsátotta az igazgatót. Brűnn még az elbocsátás előtt a környékbeli gazdaktól óriási mennyiségben vett át terményeket értékesítés céljából. A pénzzel nem számolt el s több, mint kétszázever pengő saját céljaira elsikkasztott. Brűnn Henriket a miskolci ügyészség fogházába szállították. A nyomozó hatóság feloglalta Brűnn könyveit, mert valószínűnek látszik, hogy a kár összege növekedni fog.

Építkezési szerencsétlenség a fővárosban. December hó 3-án kedden délután Budapesten, az Áldás-utca 6. szám alatti villaépítkezésnél szerencsétlenség történt. Az épület körül lévő állvány gerendái meglazultak és az állvány összedőlt. A lezuduló faalkotmány beszakította a villa menyendezet, átütötte a padlót és eltemette a pincében dolgozó három munkást. A munkások közül kettő súlyosabban, egy pedig könnyebben sebesült meg. A sebesülteket a mentők beszállították az Irgalmasok kórházába.

Uj dohányárúk kerülnek forgalomba. A magyar királyi dohányjvedék karácsony előtt új cigarettákat hoz forgalomba. A cigaretták egyiptomi mód szerint készülnek s az egyik újfajta cigarettáról nevezetes, hogy dohányanyagját vegyszerrel izletesebbé, zamatosabbá teszik. A cigaretták ára 3, 6 és 8 fillér.

Repülőgép a pécsi Aero-klubnak. Pécsről jelentik, hogy a Dandántul című napilap országos repülőakciója során Kozma Miklós miniszteri tanácsosnak, a Magyar Távirati Iroda igazgatójának javaslatára a Magyar Telefonhíradó és Rádió Rt. sportrepülőgépet ajánlott fel a Baranya-Pécsi Aero-klubnak. Pécs városa és Baranya vármegye a nagylelkű ajándékot hálálisan köszönte meg az ajándékozónak.

A stájer határon.

A stájer határon, fájó szívvel állok.
Könnyes szemcimmel egy pontot kutatok.
Kicsiny kis halmoeska, korhadó jel rajta:
Régi magyar határ, Istenem, ez volna?

Elnézem a Pínka gyors rohanó árját,
Hogyan ostromolja az osztrák malmocskát.
Érzem, hogy a Pínka minden habja fodra
Vizét mégis csak a mi malmunkra hajtja.

A stájer vendéglős, szíves német szóval,
Magyar szeretettel, kindl minden jóval.
Keze szorítása bizakodja mondja:
Nemsokára magyar, magyar leszek újra!

Mindenütt, a merre járok-kelek, megyek,
Osztrák ruha alatt magyar szívet érzek.
Hang nélkül susogják az ajkak, hogy várunk!
Jőjjetek sietve! Vissza, haza rágyunk.

SCHELLER ANNIE (Nagykanizsa).

Petrovácz Gyula pápai kitüntetése.

Petrovácz Gyula országgyűlési képviselő, a budapesti Hermina-mezői egyházközség társelnökét, XI. Pius pápa a Szent Szilveszter-rend másodosztályával tüntette ki. A magasrangú egyházi kitüntetést Mészáros János dr. érseki helytartó november hó 8-án, vasárnap délelőtt adta át díszes ünnepség keretében a kitüntetett képviselőnek.

Hamis százpengős került forgalomba Enyingen.

Enyingen december hó 4-én, szerdán egy hamis százpengős bankjegy került forgalomba, amelyet egy ismeretlen, iparosnak vélt férfi adott ki. A hamisítvány — amint a rendőrségi jelentés mondja — fényképészeti uton készült és könnyen megkülönböztethető a valódi százpengőstől. Papirosa vastagabb, mint a valódi százpengősé s a bankjegyről a vízjegy hiányzik. A hamis százpengős számjegyei piros tintával vannak átrajzolva. A forgalomba hozott százpengős száma E 030—664204. Ezideig csupán egyetlen példányt találtak, de valószínű, hogy több darabbal fizettek már. A hamisítványok bizonyára hasonló sorozatúak lesznek. A rendőrség megindította a nyomozást.

Megsérült a legnagyobb magyar tengeri hajó.

Az angol partok körül dühöngő vihar válságos helyzetbe sodorta december hó 6-án a magyar kereskedelmi flotta jelenleg legnagyobb hajóját, a 7500 tonnás *Honvédet*. A Honvéd december hó 4-én indult el Rotterdamból Anglia felé, az angol partok közelében azonban rettenetes vihar közé került, amelyben a hajó kisebb sérüléseket szenvedett. A hajó rádióhívására a *Telconia* nevű angol kábelhajó sietett a Honvéd segítségére, de a vihar nem engedte a hajó közelébe. A legutolsó távirati jelentések szerint a *Honvéd szerencsésen megmenekült a komolyabb katasztrófától és már ki is kötött az angol partokon*. A Honvéd 1928-ban épült kereskedelmi gőzös, parancsnoka Földes kapitány s a fedélzetén harmincöt főnyi magyar legénység van.

Kitüntetett gazdasági cseléd.

A földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki *Csuka Imre* gazdasági cselédét, aki a felsősegédi *Széchenyi*-uradalomban több évtizeden keresztül teljesített szolgálatot. Csuka Imrénének a diszoklevelet és a jutalmat szép ünnepség között adták át a község képviselőtestületének diszkozzájánál.

Patkányragás miatt összedől két ház.

Francia jelentés szerint *Marseilleben*, a munkásnegyedben, a múlt hét folyamán két ház teljesen összedől. A romok eltakarítása alkalmával megindult vizsgálat megállapította, hogy a régi rozoga házak alatt a patkányok valóságos folyosókat ástak ki és a házak a teherautóbilék folytonos rázkódtatása folytán dültek össze. A romok alól *tizenkét halottat ástak ki*. A szomszédos házakból kilakoltatták a munkásokat, mert a patkányok ezeknek a házaknak is annyira összerágták a talaját, hogy félni kellett a házak bedőlésétől.

Kömvéseket és ácsokat államérvényes vizsgákra, biztos sikerrel, felelősség mellett előkészít dr. Soproni Géza és Ferenc, Budapest, Tüzoltó-utca 45.

Letartóztatták a nyiregyházi főszámvevőt. Nyiregyháza város főszámvevője, *Pivinyik Gyula* és *Barta Zoltán* áru-pénztári ellenőr súlyos visszaéléseket követtek el a városi pénztárkezelés közben. A megindított vizsgálat olyan adatokat fedezett fel, amelyek következtében *Pivinyik Gyula* főszámvevőt felfüggesztették állásától és letartóztatták. *Barta Zoltán* ellenőr időközben öngyilkosságot követett el. A vizsgálat megállapította, hogy *Pivinyik* társával együtt öt év óta követte el a visszaéléseket.

Egy elesett magyar katona családját keresik. A krakkói Esperanto-egyesület arról értesítette a budapesti esperantistákat, hogy *Sokol nad Styren* (Wolhynia) község közelében egy magyar katona holttestét találták meg. A holttest ujján arany jegy-gyűrű volt, belső oldalán következő felirással: „*Atadár 897. 9/25.*“ A holttesten semmi más jelet, amelyből az elhunyt katona kilétét megállapíthatnák, nem találtak. A lengyel hatóságok kérik azokat, akik a névből és a gyűrűbe jegyzett dátumból meg tudják állapítani a halott személyét, irjanak a következő címre: *Jan Stepkowski, Posta Sokol nad Styren, majatek Haludzka, Wolyn, Lengyelország*. A levelet lehet németül, lengyelül és esperantoul írni. A levelezést a krakkói Esperanto-egyesület titkára *Emil Janzerek* (Krakkó, Dwernickiego 3.) szívesen közvetíti.

Halálra ítélték *Sebők Pál* tizedest. A honvédtörvényszék december hó 2-án hirdetett ítéletet *Sebők Pál* tizedes bűnpörében. Amint ismeretes, *Sebők* néhány hónappal ezelőtt feleségét, továbbá apósát, *Kovács* Jánost és anyósát agyonlőtte. A katonai bíróság *Sebőköt* gyilkosság büntetésének elkövetése miatt katonai rendfokozatától való lefokozásra, érdemrendjeinek elvesztésére, továbbá a honvédség kötelékéből való kicsapás mellett *kötéláltali halálra ítélté*. A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülménynek vette a törvényszék, hogy *Sebők Pál* cselekedetét előre megfontolva követte el. *Sebők* védője felebbezéssel élt az ítélet ellen.

Meg akarta ölni az apósát, hogy örökölhessen. *Kenyeres József* rákóczi falvai földműves házában december hó 1-én éjszaka rablók jártak. *Kenyeres* revolverével üldözöbe vette a rablókat, akik azonban a szérűskertben hátulról *Kenyeresre* lőttek. A súlyosan sebesült gazda elmondotta a csendőröknek, hogy hosszabb idő óta több névtelen fenyegetőlevelet kapott és éjszaka-ként többször behatoltak kamrájába, ahol az élelmiszereket megsemmisítették. A megindított nyomozás megállapította, hogy *Reskó István*, *Kenyeres* veje, irrogatta a névtelen leveleket és ő tört be a kamrába is. A rablást szinte *Reskó* követte el s mikor apósa a szérűskertbe kirohant, *Reskó* lőtt rá revolveréből. *Reskó* az öreg *Kenyeres* tel akarta tenni láb alól, hogy hozzájuthasson apósának vagyonához. A kegyetlen vót letartóztatták.

Újabb arzénmérgezés Tiszakürtön. Az arzénos tömeggyilkosságok falujában, *Tiszakürtön*, november hó 30-án, szombaton éjszaka újabb mérgezés történt. *Szakács* Józsefné tiszakürti asszony arzénnel megmérgezte urát, *Szakács* Józsefet, *Szakács* ittasan tért haza a kocsmából és megverte a feleségét, majd bort kért tőle. Az asszony bort adott az urának, amitől *Szakács* azonnal rosszul lett. Az orvos megállapította, hogy *Szakács felesége arzént kevert férje italába*. A csendőrség azonnal letartóztatta *Szakács* Józsefnét. — A tiszakürti bűnös asszonyok első csoportjának főtárgyalása december 13-án kezdődik Szolonokon.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „*Ratinol*” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanígy beszerezhetők „*Russin*”-féle sváb, rusznai, hangya, csótány irtószerek is. Postaszékiútdísi hely: „*Ratinol*” laboratórium, Budapest, VII., *Mirányi-utca 36.*

Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóműhely. Gyermekekcsik és világhírű The Whitworth-**kerékpárok**, súlyesztős Central-Bobbin varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök, Budapest, Teréz-kört 3/n. sz. Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

SZIVÁRVÁNY.

A lucaszék.

Azt hiszem, hogy tudja mindenki, hogy a lucaszék milyen nevezetes dolog a faluban.

Régi babona fűződik hozzá, amely persze ostobaság és bolondság, mint minden olyan dolog, amely a boszorkányokkal kapcsolatos.

A babonás emberek azt mondják, hogy aki a lucaszéket Luca-napján, azaz december tizenharmadikán elkezdi csinálni s a készítés idejét úgy osztja be, hogy a szék pontosan karácsony estéjére készen legyen, akkor ennek a székeknek bűvös ereje lesz.

Ha az éjfél misére magával viszi és mise alatt feláll rá, hát — Uram bocsáss! — meglátja a falu összes boszorkányát. Meglátja azt is, hogyan jönnek be a templomba. Némelyik vénasszony csak úgy tud bemenni az ajtón, hogy a fejét féloldalra hajtja, mert akkora szarva van, hogy másként nem fér be vele. A másiknak meg lólába van, mint az ördögnek. Csak úgy kopog vele a márványkockán. Ezt senkisé nem hallja más, csak a lucaszékes.

A Pali gyerekeknek igen megtetszett ez a mese s még december elején elhatározta, hogy csinál lucaszéket. Arra volt kíváncsi, hogy a szomszéd Mári néni hogyan megy be a templom ajtaján. Mári néni nyolcvan esztendő, szörnyen ráncosarcu vénasszony volt s akitől Pali a lucaszék meséjét hallotta, úgy mondta neki, hogy Mári néni a boszorkányok királynéja, két méter hosszú szarva van neki, a sarvai között meg aranykoronát visel.

Erre a koronára volt kíváncsi Pali.

Luca napján pontosan hozzá is kezdett a szék csinálásához és előírás szerint mindennap csak annyit csinált rajta, hogy karácsony estéjére készen legyen.

Készen is volt.

Az apjának persze nem mondta meg, mert az felvilágosult ember volt, kinevette az ilyen ostoba babonáságot s attól félt, hogy ha megmondaná neki, hogy miben sántikal, nem eresztene el az éjfél misére. Már pedig boldogtalan lenne egész életére, ha Mári néni sarvait s a sarvai között meg a koronáját nem láthatná meg.

A lucaszéket, hogy senki ne láthassa, eldugta az istállóba.

Mikor aztán az édespja a tehenet, meg a lovat szürkületkor kihajtotta a kuthoz, elővette a széket. Ki akarta próbálni, hogy megbirja-e, ha rááll.

Az ajtónak háttal fordult és ráállt.

Amint így próbálgatta a széket, a nagy munkába teljesen belemerült.

A tehen pedig közben a szomjuságát elolva, szép csendesen visszaballagott az istállóhoz, de mert Pali az ajtóban állt s így nem tudott tőle a helyére menni, megállt az ajtó előtt s más dolga nem lévén, unalmában a tehen, szokás szerint, szaglászni kezdte a gyereket.

Pali hol lehajolt, hol felegyenesedett a lucaszéken...

Egyszerre csak furcsa meleget érzett a nyaka körül. Majd valami érdeset, mintha a nyakán reszelőt húztak volna végig.

Hátravészett.

Még a vér is meghűlt benne.

Két kerek szem meredt rá és két hatalmas sarv ágaskodott feléje. A tehené. Azt hitte hirtelen, hogy Mári néni látja a lucaszékről, még a koronát is vélte a feje tetején.

Ijedtében nagyot kiáltott:

— Segítség!

A lucaszék kicsuszott alóla, ő maga meg leesett. Egyenesen a székre zuhant s a bűvös szék menten darabokra tört.

Többet sohase csinált lucaszéket, de Mári néni szavaira sem volt kíváncsi soha.

NYÁRY ANDOR.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy bélműködésük rendszerben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el. Nőorvosai klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Rendőrtől lopott a zsebtolvaj. Nemecskó József, többszörösen rovott multu zsebtolvaj, mult pénteken a villamoson kilopta Swartics Jenő dr. rendőrtanácsos zsebjárját. Nemecskó az órát azonnal átadta szomszédjának, az viszont egy harmadik zsebtolvajhoz továbbította, aki az órával együtt leugrott a villamosról. A rendőrtanácsos bekísértette a két zsebtolvajt, az óra azonban csak másnap került elő, amikor is a harmadik zsebtolvaj postacsomagban küldte vissza. A zsebtolvaj levelet is mellékelte a csomaghoz, amelyben azt írta, hogy azért küldi vissza az órát, mert nem tudta, hogy a **pali**, akitől az órát lopta, rendőr. A büntetőörvényszék Nemecskót négy évi fogház-büntetésre ítélte. Fiatalkoru cimboráját javítóintézetbe szállították.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1915-ben háromezer koronát tettem be a veszprémi takarékpénztárba. A takarékpénztár az összeget hadikölcsönbe fektette. Kaphatok-e most valamit ezért a hadikölcsönért? (B. J., Gyulafirátó.) — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy eddig csak az ötezer koronán felüli hadikölcsöntulajdonosokat részesítik segélyezésben, így ön még nem kaphat. Később bizonyára sor kerül az ötezer koronán aluli hadikölcsönjegyzők segélyezésére is. Tessék tehát türelemmel várni.

Kérdés: Hat elemi iskolát végeztem, most olyan foglalkozáshoz szeretnék jutni, amelyből háromtagu családomat eltarthatnám. Munkában nem vagyok válogató, minden tisztességes munkát elvállalok. Kiseb összegű óvadékok is tudnék adni. Hova forduljak, hogy állást kaphassak? (Hű előfizető, Szakmár.) — **Felelet:** Lapunk állásközvetítéssel nem foglalkozik, azonban ajánljuk, forduljon a m. kir. állami munkaközvetítő hivatalhoz (Budapest, VIII., József-utca 33.). Állásközvetítéseket közül az „Országos Pályázati Közlöny”, melynek kiadóhivatala Budapesten, VII., Síp-utca 3. sz. alatt van.

Kérdés: 1. 1924 augusztusában láttaoztattam utlevelemet Budapestben, az Egyesült-Államok konzulátusánál. Az utlevelet nem használtam, hogyan lehetne most ismét megkapni a szükséges vízumot? 2. Ugyanakkor hajójegyem volt Észak-Amerikába, a jegyet sem használtam, érvényes-e még? (K. P., Vizsoly.) — **Felelet:** 1. Új vízumot kell szereznie, evégett forduljon a Budapestben lévő amerikai konzulátushoz, IV., Deák Ferenc-utca 16. szám. A vízumot külön erre a célra szolgáló vízumkérvő nyomtatványon kell kérnie, amit a konzulátustól levélben kérhet. A vízumért tíz dollárt kell fizetnie. A vízumot csak akkor adják meg, ha be tudja mutatni a szükséges beutazási engedélyt, az affidavitot. 2. Nem ismerjük jegyét, de véleményünk szerint az már nem érvényes. Kérdezze meg az illető hajóstársaságtól, amely Budapestben, VIII., Baross-tér 5. szám alatt van.

Kérdés: 1916-ban, míg mi a harctéren voltunk, apánk tizenkét hold földünkre az órárt, háromszázötvenkoronát, hadikölcsönbe tett. Most mi szeretnénk valahogyan megkapni ezt az összeget. Hogyan lehetséges? (K. E., Egyek.) — **Felelet:** Amint azt már többször is megírtuk lapunkban, a hadikölcsönöket eddig nem valorizálták. Jelenleg az ötezer koronán felüli jegyzők részesülnek segélyben. Várja meg, míg az ötezer koronán aluli hadikölcsönjegyzőket is segélyezik.

Kérdés: Városunkban sok eladó lány van. A legények nem akarnak nőszülni, mitévők legyünk, hogy férjket kaphassunk? (Hű előfizető, Mohács.) — **Felelet:** Amint ezt a mult számunkban egy hasonló kérdésben is már megírtuk, ilyen természetű ügyben aines módunkban választ adni.

Kérdés: Hol lehet kapni Schidlof-féle német nyelvtant? (U. M., Tóalmás.) — **Felelet:** Lapunk kiadóhivatalában kapható, ára négy pengő ötven fillér.

Kérdés: 1. Jó-e télen a gyümölcsfa környékét trágyalével locsolni? 2. Hogyan kell védekezni az árpa repülő ősöjge ellen? (K. J., Szihalom.) — **Felelet:** 1. Trágyalévet fel lehet használni a gyümölcsfák trágyázására ősszel és nyáron. Télen nem célszerű. A trágyalét nyolc-tízszerezése kell felhigítani, a fa koronája alatt szétöntözni és bekapálni. 2. Az árpa repülő ősöjge ellen melegvíz-esárvázással lehet védekezni. A magot félig megfőtött zsákokban 25—30 fok Celsius hőmérsékletű vízben négy óráig áztatjuk, azután tíz percre 52—54 fok Celsius melegvízbe mártjuk. Ezt követően hideg vízben lehűtjük és végül megszáritjuk.

Kérdés: Husz évvel ezelőtt Budapesten egy permetezőgépet vettem. Fennáll-e még az a cég, vagy ha nem, hol vásárolhatnék megfelelő permetezőt? (Sz. L., Keszthely.) — **Felelet:** A kérdezett cég megszűnt, permetezőt azonban vásárolhat több budapesti cégnél. Lapunkra való hivatkozással forduljon Ciffka József céghez, Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.

Kérdés: Mennyit ért november hó folyamán száz észak-amerikai aranydollár magyar pénzben? (F. I., Göberjén.) — **Felelet:** A dollár árfolyama 5,69—5,71 pengő között mozgott, azaz száz dollár 569—571 pengőt ér. Ez a papírdollár értéke. Az ezüstdollár valamivel kevesebbet ér. Az aranydollárért pedig többet adnak. Az aranydollárt azonban nem igen jegyzik.

Kérdés: 1. Milyen iskola szükséges ahhoz, hogy valaki detektív lehessen? 2. Mi a fizetése egy detektívnek? 3. Hány évi szolgálat után mehet a detektív nyugdíjba? 4. Feleségül veheti-e a férfi első uaoktetstérét? 5. Van-e a budapesti esendőiskolán kívül még másutt is esendőiskola? (Régi előfizető.) — **Felelet:** 1. Nincsen különös képzettséghez kötve, azonban ma már érettség nélkül nem igen vesznek fel jelentkezőket. 2. Százötven pengőnél kezdődik. 3. Épp ugy, mint a többi állami alkalmazott, az első tíz év után, de a teljes nyugdíjat csak harmincöt évi szolgálat után kapja. 4. Belügyminiszteri engedéllyel. 5. Minden esendőkerületi parancsnokság mellett van esendőiskola.

Kérdés: Feleségem meghalt, tudomásom szerint, tizenöt pengő adóssága volt egyik üzletben. Most a kereskedő negyven pengőt követel tőlem. Mikor felszólítottam, hogy üzleti könyvvel bizonyítsa a tartozást, csak héber nyelvi följegyzést tudott mutatni. Érvényesnek fogadják el a bíróság a kereskedő héberül vezetett könyvét? (N. P., Püskésaba.) — **Felelet:** A kereskedelmi törvény értelmében a kereskedő bármilyen élő nyelven vezetheti könyveit. Valószínűnek tartjuk azonban, hogy az illető kereskedőnek könyve nem felel meg teljesen a törvény-szabta körülményeknek, így nem valószínű, hogy megtélik a követelést. A per kimenetelére vonatkozóan jóslásba nem bocsátkozhatunk.

Kérdés: Miért dült el a Szent Koronán a kereszt? (F. L., Kőtelek.) — **Felelet:** Erre vonatkozóan pontos történelmi följegyzésünk nincsen. Egyesek szerint III. Endre királyunk halála után beállott időkben görbült el volna a kereszt, míg más történetírók későbbi időre teszik a Szent Korona keresztjének elgörbülsét. Sokan úgy tartják, hogy 1439-ben görbült el, amikor Kottáner Ilona udvarhölgy az újszülött V. László számára Visegrádról a koronát elvitte.

Kérdés: 1. Hogyan lehet ingyen szabadalmaztatni valamilyen találmányt. 2. Van-e valamilyen alap, amelyből a szabadalmaztatás költségeit a francziorulónak megfizetik? 3. Hogyan lehet rövid időn belül francziorulónak kivándorolni? (G. P., Füzvölgy.) — **Felelet:** 1. Sajnos, ingyen szabadalmaztatni semmiféle találmányt nem lehet, ha bármennyire közérdekű lenne is az. A feltalálók úgy szoktak segíteni magukon, hogy keresnek egy társat, aki a szükséges pénz számkra kölcsönzi. 2. Ilyen alap nincs. 3. Franciaország a munkáskivándorlást csak a legkivételesebb esetekben engedélyezi. A kivándorlászhoz szükséges érvényes magyar utlevél, amelyet az előjáróság útján az alispáni hivatalból kaphat meg. Az utlevél ára tíz pengő, szegénységi bizonyítvány alapján egy pengő huszonöt fillér. Az utlevelet a budapesti francia konzulátuson, (VIII., Reviczky-utca 4.) kell látmoztatni. Jó lesz, ha előbb érdeklődik a kivándorlász lehetősége felől, nehogy utolsó pillanatban megtagadják a Franciaországba való beutazást.

Kérdés: 1. Hogyan kell a krizantémot gondozni? 2. Mivel kell trágyázni? (G. K.) — **Felelet:** 1. A krizantémumtöveket tavasszal jó kerti földbe ki kell ültetni, rendszeresen kapálni, majd, mikor egy szár különösen jól fejlettnek mutatkozik, a többi visszametszeni. A bónaljhajtásokat is le kell tisztogatni. 2. Trágyázására komposzt, vagy műtrágyaoldat alkalmas. Ilyen műtrágyakeverékeket magkeskedésekben növénytápsó név alatt árulnak.

RHEUMÁS...?

Még ma rendelje meg

a törvényesen védett és orvosilag kipróbált CZAKÓ-féle Junó-szesz és Junó-kenőcs házi-szereket, amely rheuma, csusz, köszvény, ischias, zsába és egyéb hasonló megbetegedéseknél biztosan és bámulatos gyorsan használ, még összeszugoerodott tagu egyéneknél is. Egy adag elegendő: együttesen ára P 11.— Használati utasítással. Szétküldés postán, utánvét mellett.

Isteni Gondviselés Gyógyszertár

Budapest, VI., Király-utca 88D.

Kérdés: 1. Lencsét szeretnék vetni, milyen talajt szeret a lencse, hol szerezhetem be a vetőmagot, mennyi vetőmag kell egy magyar holdra? 2. Milyen talajt szeret a cikória? 3. Hol van Budapesten a Szent István Tápszerművek R.-T.? 4. Szeptemberben vetett búzám első hajtása elszáradt. Minden szárbán egy kis penészpöndró van. Mit tegyek a búzával és mitől kapta a buza a férget? (F. J., Nagyfűged.) — **Felelet:** 1. A lencse a közép-kötött, meszes talajt szereti. A meleg, száraz éghajlatot nem szereti. Vethető egymagában, vagy árpával, március végén. Gabonaszortávoságra kell vetni. A vetőmagszükséglet tisztán vetve, egy magyar holdra 35—45 liter, kevert vetésnél 30—40 liter lencse és 8—12 liter árpa. Vetőmagot minden magkeskedésben kaphat. 2. A cikória, a humuszban hiányt nem szenvedő, közép-kötött talajt kedveli. Ahol a cukorrépa megterem, ott a cikória is sikerrel termesztendő. 3. Budapest, X., Maglódi-ut 14. 4. A gabonaszárjak tövében levő kukac a hesszeni légy nyúve, mely kikelt abból a petéből, amit a szunyogforma, fekete hesszeni légy az ősz folyamán lerakott. A hesszeni légy ellen tarló-buktatással, szeptemberi csalogató vetéssel, a vetésnek késleltetésével kell védekezni. A vetés kiszántásával várjon áprilistig. Ha addig nem erősödik meg, szántsa ki.

Kérdés: Mit adjak inkább a három-négyhónapos malacoknak, cukorrépa-t, vagy pedig burgonyát? (R. S., Monostorpályi.) — **Felelet:** A főtt burgonya sokkal természetesebb és kedveltebb takarmánya a süldőnek, mint a cukorrépa. Tápláló hatás tekintetében a burgonya még felszerelt annyit ér. Így tehát inkább etessen burgonyát.

Kérdés: 1. Milyen betegség okozza a tyukok lábának elmeszesedését? 2. Gyógyítható-e a betegség? (T. J., Sárszentmiklós.) — **Felelet:** 1. A tyukok lábának meszeséget egy ritkább (Dermatocoptes mutans) okozza. 2. Könnyen gyógyítható. Zöldszappannal kell kezegetni a beteg lábszárat addig, míg a szarunemű varr le nem válik. Ezután háromnaponként kenjük be petróleummal, hogy az ily felszínre került atkákat megöljük. Ha már a lábszár szép sima, illetőleg olyan, mint az egészséges tyukoké, a kezelés beszüntethető.

Kérdés: 1. Kikelt-e az ojtott gyümölcs magja és a kikelt növény nemes lesz vagy pedig vad? 2. Mikor kell ültetni a szilva- és barackmagot, továbbá az alma magját? 3. Milyen mélyen kell a magokat elültetni? (B. L., Egyek.) — **Felelet:** 1. Az ojtott fa magvából is vad esemete fejlődik. 2—3. Az almamagot tölre nedves homok közé kell rétegezni, hogy ki ne száradjon és tavasszal sekély barázdákba, egymástól 5 cm. távolságra elvetni, majd 3 ujnyi földréteggel betakarni. A szilvamagot még az ősz folyamán, mintegy 5 ujnyi mélyen és teynyérni távolságban vetjük. A barackmagot tölre el kell rétegezni nedves honokba és március végén kiültetni oly mélyre, mint a szilvát.

Kérdés: 1. Mi az oka annak, hogy Magyarországon csak egy rádióleadó-állomás működik? 2. Létesítenek-e Kaposvárott, vagy Pécsen még egy rádióállomást? 3. Magamkészítette rádiómat tovább akarom adni, mivel egy újat építék. Szabad-e a készületet eladnom? (H. V., Szentgyölkőr.) — **Felelet:** 1. Az ország anyagi körülményei nem engedték meg eddig, hogy a fővárosban működő állomásnál kívül még egy leadót építsenek. 2. Nem tudjuk. Nagy szükség volna rá már, csak azért is, hogy a megszállt területeken jól hallhassák a magyar közvetítéseket. 3. Önköltségi áron eladhatja, de csak olyannak, akinek engedélye van.

Kérdés: 1. Melyik lapban teszik közzé a levélkézbesítő állás betöltésére vonatkozó hirdetéseket? 2. Olaszországba szeretnék utazni, milyen iratok szükségesek a kiutazáshoz? 3. Mennyibe kerül az Olaszországba való utazás és az utlevél? 4. Honnan tudhatnám meg az Olaszországban lévő Trappista-rendházak címét? (Sz. J., Somogyvár.) — **Felelet:** 1. A Budapesti Közlönyben és a posta hivatalos lapjában szokták közzétenni a pályázatokat. Jó lenne, ha az állás miatt az Önhöz közel eső postahivatalnál érdeklődné. 2. Az olaszországi utazás csak érvényes magyar utlevéllel kell, amit a községi előjáróság után az alispáni hivataltól kaphat meg. Olaszországgal szemben a vízumkényszer eltörölték, így utlevéllel láttaoznia nem kell. Az utlevél szegénységi bizonyítvány alapján egy pengő huszonöt fillérbe kerül. Az utiköltség hatvanöt száz pengőig terjed. 4. Megtudhatja az Apostoli Szentzék budapesti nunciaturáján (I. Vár, Szentgyörgy-tér). Célzerű ha a plébános ur utján érdeklődik.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmivélségi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. emelet 207.) közlése szerint a következők

keresnek munkát:

1. Csoportok:

Kiss Lajos 30—40 társával téli hónapos munkára, konvenció mellett, Hajdunánás, Szatmári telep 959. tanya. — **Orosz János** 20—30 emberrel téli gazdasági munkára, földforgatás vagy favágáshoz, Cserépváralfa, u. p. Tard. — **Majoros Károly** 50—100 emberrel tavaszi szőlőmunkára, kapálás-aratásra és minden munkára, Nagyréde, Ecsédi-út 367. sz. Heves megye. — **Pongrácz József** 200 munkással 6—7—8 óra summásnak, Mezőkövesd, III. 759. sz. — **Rajcsics Ferenc** 15 társával bármily munkára, Győr, Bástya-u. 15. — **Csete István** 100 munkással utépítéshez, földmunkákhoz vagy bármily gazdasági munkához is, Gyoma, Zeőké-telep. — **Gombár István** 19 társával kukikmunkára, Göncruszka, Abauj-Torna vármegye. — **Zeke István** 50 társával favágáshoz, köfajtás, kötőréshöz vagy kukikumunkára, Pásztó, Zsinor-u. 256. — **Juhász János** 100—150 munkással 6—8 havi summásnak, Adács, Heves m.

2. Egyesek:

Brédl József 30 éves, nős, mezőhegyesi ménes mellett, ló-ápoló, lovagló kocsisnak, ötévi szolgálati bizonyítvánnyal, Budapest, VII., Gervay-u. 78. — **Ferik Gergely** szakképzett vincellérborász, 10—30 hold szőlő összes munkáját vállalja 30 éves gyakorlattal, holdankénti fizetés mellett vagy szegődött bérrrel, Gyömrő, Pestmegye. — **Pap Gergely** nyug. csendőrmester, ispán, munkafelügyelőnek, Miskolc, Vay-út 15. — **Szemeliker Kálmán** 30 éves, nőtelen gépész-kovács, gőzgép-, motor-, villany stb. kezelő, négyévi uradalmi gyakorlattal, Sereglyés, Balogh Béla úr gazdasága, Fejér vármegye. — **Mandlin Lajos** 16 éves kertésztanoncnak, négy polgári iskolát végzett, Budapest, I., Táltos-utca 7—9. sz., I/42. — **Csör György** kertészben jártas, Nagyatád, Árpád-u. 108. Somogy megye. — **Pudér Henrik** 46 éves családos, ispán-gazda vagy számtartónak, 25 évi szolgálattal, Rákospalota, gr. Hadik János-út 30. — **Raginya Gyula** főgépész vagy gépésznek, Miskolc, Kun József-u. 31. — **Majzik Ferenc** Jászkarajenőn volt 300 holdas gazda, két középiskolával, kert-

gazdaságba és bármely munkára, Budapest, VII., Wesselényi-u. 40., III/4. — **György Lajos** traktoros vagy kocsisnak, Nagykö-40., III/4. — **Korponai Pál** uradalomba ácsmunkákra, kényes, Pusztajlak. — **Szent László-út 180.** — **Épületek javításához**, Budapest, VI., Szent László-út 180. — **Szabó János** gazdasági munkásnak, Csepel, Templom-tér 8. ajtó 1. sz. — **Starc Károly** uradalomba kőművesnek, Újpest, Tavasz-utca 67. — **Borosyán Ferenc** gépész-kovácsnak, Újpest, Tavasz-utca 67. — **Dobos Imre** kocsisnak, Budapest, VII., Káldi-u. 54. — **Junó István** kertész, 20 évig volt egy helyen, Budapest, I., Városküti-út 25. — **Moravsek István** tehénész, fejős, több bizonyítvánnyal, ötéves bizonyítványa is van, Újpest, Baross-utca 106. — **Apatyán Tivadar** kovács-gépész-soffőr, Budapest, VIII., 106. — **Sárkány-u. 14. sz. fszt. 3.** — **Varga Miklós** kertész segéd, 7½ hónapig a fővárosi kertészetben dolgozott, Gyömrő, Király-u. 21. — **Kácsor Béla** 41 éves, családos, gépész-kovács vagy gözeke-fűtőnek, Budafok, Plébánia-utca 46. — **Finta Ferenc** családos, gyak. kertész és okl. méhészt, gazd. kőművesmunkát is elvégzi, Szilfámajor, Fejér megye. — **Horráth Pál** 43 éves, családos, gyakorlott kertész, Budapest, VI., Kassai-utca 4. — **Stupolecki János** 47 éves, családos, kovácsmesternek, Bácsbokod, — **Szűcs Antal** 26 éves, nős, parádés-kocsisnak, Nyulafalu, Győr vm. — **Maszarovic Lajos** 45 éves, családos gépész-kovács, Bönyrért-alap, Győrmege. — **Sági József** 34 éves, nős, gazdasági cselédnek, Kájár, Győrmege. — **Bácsi Kálmán** 38 éves, nős, gazdasági cselédnek, Rábapatonna, Győrmege. — **Hat Ödön**, nős, gazdasági cselédnek, Győrszemere, Győrmege. — **Lengyel Géza**, nős, majóros-gazdának, vagy magtárolsnak, Cikolasziget. — **Varga János**, családos, újvire parádés-kocsisnak, vagy könnyebb szolgálatra, Bakonybánk, Veszprémmege. — **Nagy Mihály**, erdő-, vagy vadőr, béresgazdának, vagy csősznek, Pusztaföldvár, Kossuth-út 331. — **Fodor Imre**, egyhármados hagyománytervező 5—15 holdra dughagyományt ad, Termelési költségek birtokosa kér lakást, tüzelőt, jószágartartást, költözködési költséget és 8 mm. buzát, Pityvaros, Kossuth-út 172. Csanádmegye. — **Varga József**, 30 éves, nős, soffőr, traktorkezelő, Taksony, Szent Mihály-utca. — **Szabó Pál**, 21 éves, nőtelen, személyszállítóautó-vezető, Török-bálint, Erzsébet-u. 18. — **Greksa István**, 49 éves, családos, szőlőkezelő, vagy vincellérnek, 22 évi gyakorlattal, Szerény igényű, megbízható, megkeresés fizetés megjelölésével, Kispeszt, Árpád-u. 130. — **Liktor József**, 52 éves, családos, kép. vincellér és könyharkertész, Pesterzsébet, Nagy Sándor-utca 100. ajtó 4. — **Lázár Vendel** gazdának, könyharkertbe, gyümölcsösbe, Alsópáhok, Zala vm., Községi fertőtlenítő, — **Gajdi Péter**, 39 éves, magányos, autószerelő, vezető, soffőr, Budapest, III., Szentendrei-út 19.320.

Munkást keresnek

a következő gazdaságok, uradalmak és birtokok:

1. Csoportok:

Dr. Hoffmann Ede gazdasága (Nagynémetegyháza, u. p. Bieske) 45 pár summás tavaszra, megegyezés szerint. — **Bruck Részó és fiai bér gazdasága** (Zirc, Imre-major, Veszprém vármegye) hét családos kocsis és kettő családos bérest évi fizetésre.

2. Egyeseket:

Soproni fegyintézet igazgatósága (Sopron) egy kertészt, fegyőri fizetéssel és beosztással. Havi bére 84 P, lakás, ruha-illetmény, családi- és öri pótdíj. — **Pilon Vilmos** (Budapest, Károly-körút 15. sz.) egy vad- és erdőőr, ki ló- és tehénellátást is vállal; 30—40 éves, családos, havi fizetése 80 P, lakás, fűtés és tejjelállítás. — **Thomka Elemér** (Nyírtass, Szabolcs vm.) egy ügyes, középkorú, nős kertészt január 1-re, virág-, zöldség- és gyümölcsös kertbe, évi fizetési igény irásban. — **Fohn Márton** (Nyírábrány, Erőss István-tanya, Szabolcsmege) könyharkertészt és dinnyetermeléshez feltes kertészt, biztos jövedelem és lakás. — **Dr. Zsvikovicsek Lichtenegger Margit** (Pilis, Lichtenegger-telep), egy szakvincellért 12 holdra és új telepítéshez, havi 60 P, lakás, fűtés, baromfi- és sertéstartás. — **Wittmann Lajosné szőlőbirtokos** (Győr, Árpád-utca 51.) egy vincellért és egy nagycsaládú gazdasági cselédet, ki két fiával szolgálna évi konvenció mellett. — **Örv. Szemő Károlyné** (Vasad, u. p. Monor, Pestmegye) egy kocsis fiával, 1 és félkonvencióra. — **Winter Béla** (Dunaharaszti, Fő-utca 6.) keres Táplóbiécskén lévő 3 holdas szőlő és gyümölcsös telepre nyugdíjast szőlőkezelőnek, csekély fizetés és lakás ellenében. Jelentkezést csak levélleg. — **Csillag Vilmos** (Nyársapát, Pest vm) egy nős, kiscsaládú vincellért tíz holdra, ki már kezelt szőlőt. — **Balatonai Farkas László** (Felsőbábád, u. p. Ócsa, Pestmegye) egy fiatal (kiszolgált altiszt) munkafelügyelőt. — **Szemő Ernő uradalma** (Leányvár, Esztergom vm.) kettő család feltes dohánykertészt, dohánybeadás előtt leszerződve.

A „RÁDIÓS GAZDASÁGI ELŐADÁSOK“

1929. évi I. félévének A. és B. sorozata

csinos kivitelű kötésben

darabonként 2 pengős árban kapható a „Vasárnap“

kiadóhivatalánál.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

^{a a a}
_{a a a} **őreg nem csunya AZ sok fa**
MI vénség **szin**

(Beküldte ifj. Lengyel András Kácsról.)

2. Szórejtvény.

LL a hét napja (-d) Ő

(Beküldte Buzás Sándor Ártándról.)

3. Szórejtvény.

ság ság ság ság ság
ság ság ság ság ság
(s=sz)

(Beküldte Széchy János Kabáról.)

4. Pontrejtvény.

i . i . a . u . z . á . s . á . t . k . e . e .
(Beküldte ifj. Vaszkó Imre Kondorostanyáról.)

5. Szórejtvény.

v
v
v
v **L hó teszi forgat**

(Beküldte Tóth S. András Orosházáról.)

6. Szórejtvény.

alma alma alma al

(Beküldte Péter Teruska Kozármistényből.)

7. Névrejtvény.

Árpád, Rudolf, Pál, Aladár, Veronka, Nándor, Sándor, András.
E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy újság nevét kapjuk.

(Beküldte Ujvári Kálmán Örmöhegyről.)

8. Szórejtvény.

korhol a
(a=ó)

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

9. Számrejtvény.

15 2 30 5 18 21 17 23 3 Rákóczi is ez volt.
26 25 4 21 9 23 1 Rákóczi hű kamarásának ke-
resztneve.
10 9 21 14 19 26 31 Világrész.
9 10 11 12 13 27 Nemzet.
6 7 8 29 28 20 26 13 Város neve.
19 22 5 24 Helyesítő szó.
16 Magánhangzó.
1-31 Ezt kiáltjuk Trianonnak!

(Beküldte Farkas József Bánosról.)

10. Szórejtvény.

M him állának van edjred z &
(é=e)

(Beküldte Szegő Lajos Hejőpapiából.)

11. Szórejtvény.

rajong érte N é é havon jár i
é é é é ta

(Beküldte Nagy Károly Hejőpapiából.)

12. Szórejtvény.

Csendes óceán elme

(Beküldte Hanzséros Imre Fertőszéplakról.)

13. Szórejtvény.

kanca költemény y
E

(Beküldte Peti János Liszéről.)

14. Szórejtvény.

o (ü=u)
Ignác (c=sz)

(Beküldte Molnár István Nagypallról.)

15. Szórejtvény.

47 éves
o A poszt

(Beküldte Ádám Sándor Sajómercseről.)

16. Pótlórejtvény.

— ák	— ég	— át
— tto	— a	— laj
— or	— resz	— éz
— áz	— ét	— ér
— mil	— rő	

(Beküldte Aracs Sándor és Barnok Manca Kispeterdről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertes névsorával a jövő évi első számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Névrejtvény: **Franciaország.** 2. Pontrejtvény: **A hű olvasó lapunkat terjessze.** 3. Szórejtvény: **Tokaj.** 4. Pontrejtvény: **Rácsos kapu, rácsos ablak.** 5. Szórejtvény: **Öngyilkos.** 6. Szórejtvény: **Vonalzó.** 7. Szórejtvény: **Különféle pénznemek.** 8. Szórejtvény: **Polgármester.** 9. Szórejtvény: **Osztály tanító.** 10. Szórejtvény: **A szerelm mindent legyőz.** 11. Szórejtvény: **Sorrend.** 12. Talány: **Alvó róka nem fog nyulat.** 13. Pótlórejtvény: **Éljen az Egységspárt.** 14. Számrejtvény: **Lent a falu végén nem füstöl a kémény.** 15. Szórejtvény: **Őt meg három az nyolc.**

Helyesen megfejtették: Kocsis János, Nagy István, Szabó Irén, Nagy Annus, Kerekes Juliska, Boda József, Nagy Erzs, Fekete József, Horvát Emil, Schmidt Erzs, Kálmán Mihály, Farkas László, Tóth K. József, Szücs János, Mikus József, Szabó Istváné, Farkas S. Ignác, Palotai Jóska, Kiss Idus, Niklai István, Neznik Etelka, ifj. Páló József, Bézi Zsigmond, ifj. Papp Dániel, Szabó Mariska, Vince László, Naár Albert, Baranyi Emil, ifj. Kern József, Fischer János, Maki Ferenc, Papp Ferenc, Kovács István, Hanzséros Imre, ifj. Györgye György.

Jutalomkönyvet nyertek: **Neznik Etelka (Sajóbáony), Bézi Zsigmond (Tiszakürt), Kovács István (Csáford), Maki Ferenc (Nagybócsva) és Györgye György (Kécsd).**

A 48-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten tesszük közzé.

FÜGEDI JÓZSEF

summás vállalkozó

a téli és nyári hónapokra munkát vállal.

Címe:

Mezőkövesd, I. ker. 406. szám.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(Huszdik közlemény.)

Móric bácsi a fejét rázta:
— Hehehe! . . . Látjátok, hogy nem tudjátok! Házasodni akartok, aztán semmit sem tudtok.

És megmagyarázta a dolgot:
— A Kupidó egy aranyos kisgyerek. Ruhája nincs neki, de van egy kis ija.

A válláról levette az ijat:
— Aztán van neki nyilvesszeje . . .

A vesszót az ijba illesztette:
— A nyilvesszót beleteszi az ijba s akire a nyilat rálövi, hát az olyan szerelmes lesz, gyerekek! . . . Még az étel se kell neki.

Kovácsnének tetszett a furcsa nevű ismeretlen, meg is kérdezte mindjárt az öreg zsidótól:

— Aztán merre jár az a Cupringer, vagy mi a neve? Móric kijavította:

— Kupidó, lelkem. Kupidó! . . . Merre jár? Mindig arra, amerre szerelmesek vannak. Most például itt van maguknál.

Lövésre emelte a nyilat:
— Kire lőjsem rá? No, beszéljete! Melyikötök akar szerelmes lenni?

Ferkó ellegyintett maga előtt:
— Elkésett már velem, Móric bácsi!

A házaló tiltakozott:
— A Móric bácsi sohase késik el. Mindig jókor jön.

Kovácsné megjegyezte:
— Vasárnap lesz a lakodalmuk!

Az öreg bólintott:
— Tudom. A Móric bácsi tud mindent. Mindig akkor jön, mikor a legnagyobb szükség van rá.

Megfenyegette a fiatalokat:
— Még ti is rászorulhattok!

Vica nevetett:
— No, azt már nem hiszem el!
— Nono! — intette Móric bácsi és jelentősen megnyomta a szót. — Sokan azt tartják, hogy a szerelem az ördög találmánya.

A tehén bögni kezdett.
Ferkó felkapta a fejét:
— Én nem tudom, valahányszor a szerelemről beszélünk, ez a tehén mindig bögni kezd.

Móric nevetett:
— Bizonyosan szeretne férjhez menni.

Ferkó bement az istállóba. Vica meg elment a kutra, mert az öreg vizet kért tőle. A melegben megsomjazott.

Kovácsné és Móric egyedül maradtak.
Móric feléje fordult:

— Hát hogy van, kedves Kovácsné asszony?
Kovácsné vállat vont:

— Mint afféle árva, özvegy menyecske.
— Hm! — ümmentett az öreg. — Aztán tud-e már aludni?

— Jaj, dehogyan tudok, — felelt Kovácsné. — Most még úgy sem, mint azelőtt.

— Láss, lássa! — csóválta fejét Móric. — Ezek az itteni özvegy emberek nem érnek egy hajtófát. Ilyen menyekét, mint maga lelkem, álmatlanságban hagynak.

Belenézett az asszony szemébe és jó tanácsot adott:
— Ember kellene a házhoz. Ez a baj.

Kovácsné mosolygott:
— Elég volt abból egy is!

Móric bácsi is nevetett:
— Hát hiszen abból egy elég mindig. Különböz: kinek-

kinek. Úgy mondják, hogy az ember gusztsusa minden hetedik esztendőben változik.

A menyecske megelégte azt a gondolatot, másra terelte a szót:

— Hát maga hogy van, Móric bácsi?

Móric őszintén felelt:

— Mint afféle házasulandó.

És ugotva ásitott hozzá.

A menyecske nagyot nézett:

— Mi a csuda! . . . Megházasodik?

— Csak szeretnék, — beszélt az öreg házaló s a fa alatt levő padra mutatott. — Jöjjön csak ide a padra, galambom! Sokat járkáltam máma, kicsit elfáradtam.

Odamentek a padra és leültek.

Kovácsné várt egy ideig, aztán karjait keresztbe fonta a mellén és ránézett az öregre:

— Hát aztán, mondja csak, kit akar elvenni?

A házaló mosolygott.

— Az még titok.

De aztán hozzátette:

— Egy szép, gazdag özvegyasszonyt.

A menyecske kíváncsi volt, vallatta:

— Ki az?

Móric hamisan kuncorgott:

— Hehehe!

És könyökével gyengén megérintette a menyecske karját.

— Itt ül mellettem a padon.

— Ó, hogy a! . . . Csak nem gondolja!

Móric hunyorogott, mint a béka:

— Én gondolom. Csak az a baj, hogy maga nem gondolja, lelkem . . .

Közelebb csúszott az asszonyhoz:

— No, ne ijedjen meg. Csak tréfálok. Nem magát, hanem a házat akarnám megvenni.

A menyecske most már megértette:

— Hát így akar megházasodni?

— No persze!

— Aztán melyik házamra fáj a foga?

Móric kifelé mutatott:

— A másikra. Ott a tulsó sarkon.

Kovácsné nem igen hitt az öregnek:

— Hát már megunta az országrjárását?

Móric fáradtan bólintott:

— Meg.

A menyecske szaporán beszélt:

— Eddig mindig azt mondta, hogy nem bírna egy helyben maradni semmi áron.

Móric legyintett maga előtt:

— Az régen volt, — mondta és melegen sóhajtott. — Akkor még fiatal volt a Móric bácsi. Minden faluban várta egy menyecske.

Kovácsné hangosan kacagott:

— Móric bácsi! A lekit magának!

Móric bácsi azonban most komoly maradt:

— Hagyja, galambom! Tán nem is volt igaz.

A lábára mutatott:

— Megöregedtek a csikók. Elfáradt a kocsis.

Pillanatra messzire szállt a lelke, majd a rendes hangján folytatta:

— Úgy gondoltam, hogy a faluban letelepszem.

Nagyon élénk lett:

— Tudja mit, galambom! Adja el nekem a sarokházát.

Száz pengővel mindig többet adok érte, mint más.

Kovácsné habozott:

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December hó 15-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Csépa, Irsa. — Kirakodóvásár: Szarvas.

December hó 16-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Fehérgyarmat, Gödöllő, Kapuvár, Kőszeg, Mezőkeresztes, Miskolc, Mohács, Nemesdéd (sertésvásár bizonytalan), Sátorlajuhely, Székesfehérvár, Vác. — Állatvásár: Tamási, Martonvásár (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Ózd, Tatabánya.

December hó 17-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Balkány. — Kirakodóvásár: Martonvásár, Tamási. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd.

December hó 18-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Csepreg, Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és kirakodóvásár: Ikervár. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

December hó 19-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Berzence (sertésvásár bizonytalan), Bodvaszilás, Hajdúhadház, Sajtoskál (sertésvásár bizonytalan), Süttő, Szil.

December hó 20-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csenger. — Állatvásár: Veszprém.

December hó 21-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Szentlőrinc. — Kirakodóvásár: Rajka.

TRÉFÁK

A szegény ember és a lova.

Egy szegény embernek egybe sem volt, mint egy lova. Az is egy tavaszi napon eltávozott tőle. A szegény ember nagy indulatában hatalmas lendülettel rugta neki csizmája orrát a ki-múlt ló faránkját és így kiáltott fel:

— Megetted a szénámat, elpazaroltad a zabomat és most megdöglesz. Így aztán könnyű lónak lenni!

(Beküldte *Mentes István Lentiszombathelyről.*)

Szent István-napon.

Két falusi atyafi — egyik se volt még soha Pesten — forgolódik a körutón. Azt mondja az egyik:

— Látod azt a rendőrt, aki ott forog? Nem ember az, hanem szobor.

— Dehogyan szobor. Ember az!

— Mondom, hogy nem lehet ember! Félórát nézem és még egyszer sem köpött!

A jó dolog

Egy földműves feleségével estefelől hazakocszik a mezőről. Az út melletti fa alatt egy koldus fekszik. Odaszól a földműves az asszonynak:

— Látod, ennek itt milyen jó dolga van. Nem hasogat a dereka, és nem fájnak a karjai.

— Hátha itt olyan nagyon jó, szálljon le a kocsiról, fekiüdjön le, én meg majd elmelegyek a kocsival — hangzik a válasz.

Miért sós a tenger?

— Te flu, miért sós a tenger?

— Mert sok hering van benne.

A taps.

Vidéki színházon egy fiatalember ül egy kopasz ur mögött. Mikor mindenki tapsol, ő is teljes erejéből paskolni kezdi a kopasz ur fejét. A kopasz férfi erre dűbbe jön, lehordja min-

dennek a vakmerő fiatalembert, mire az meghunyászkodva felel:

— Nem látja, hogy az egyik kezem hiányzik? Megértheti, hogy másképpen nem tapasztalhatok.

(Beküldte *Kis Gere János Berkesdről.*)

Óh, apjuk, nagy dolog az!

Egy gazdának megbokrosodtak a lovai, a gazda leasett a kocsiról és keze-lába összetört. Félholtan vitték a portájára. Felesége köszívű asszony volt, egyetlen könnyecseppet sem ejtett férje balesetén: Mikor aztán a gazda nagynehezen meggyógyult, szemrehányást tett az asszonynak, hogy meg se siratta.

— Óh, apjuk, nagy dolog az, amin én már sírok! — válaszolt a köszívű feleség.

(Beküldte *B. Tóth Sándor Szabadszállásról.*)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. G. J., Berkesd: Az első mai számunkban megtalálja. — Z. J., Beled: Javítással közölhető. — K. M., Kapospala: Pontretjtvénye jó. — Cs. D., Tiboldaróc: Mind a kettő jó. — M. M., Nagykanizsa: Egyik verset mai számunkban közöljük. Kívánjuk, hogy karácsonyi öröme teljes legyen. — M. S., Tar: Valamelyikre sor kerül. — F. K., Egyek: Válogatunk belőlük. — B. T. S., Szabadszállás: Egyik tréfája mai számunkban megjelent. Retjtvényéből közlünk. — M. F., Nagybozsav: Valamelyikre sor kerül. — H. L., Fertőszéplak: Jók. — N. F. E., Cserhátszentiván: Verses pontretjtvénye közölhető. — A Szent István-napok, Egy földműves feleségével stb. tréfák beküldőjének szives tudomására hozzuk, hogy — mivel nevét nem tudtuk kibetűzni — tréfáit név nélkül kellett közölnünk. — Sz. J., Szentá. Cikkét a Válságpályázatra érkezett munkák közé soroztuk. — F. J., Mezőkövesd: Fogadja legösztintebb köszönetünket előfizetőgyűjtő munkájáért. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

Fővárosi árak december hó 9-én.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapestben.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.25—23.65, 78-as 23.55—23.85, 79-es 23.80—24.20, 80-as 24.10—24.35, felsőtiszai 77 kg-os 23.00—23.20, 78-as 23.20—23.40, 79-es 23.45—23.60, 80-as 23.50—23.65, fejtér-megyel és dunántúli 77 kg-os 21.90—22.10, 78-as 22.15—22.30, 79-es 22.40—22.55, 80-as 22.50—22.65, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 22.00—22.20, 78-as 22.25—22.40, 79-es 22.50—22.65, 80-as 22.60—22.75. — Rossz pestvidéki 15.20—15.30, más 15.20—15.30, sörörpa 19.50—21.00, egyéb 17.50—19.00, takarmányörpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50, közép 11.00—13.00, az elsőrendű 14.50—15.50, közép 13.40—13.80, tengeri tiszai 13.30—13.40, dunántúli 13.20—13.35, repce 52.00—54.00, korpa 9.75—10.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.53—23.54, májusra 24.32—24.33. — Rossz márciusra 16.79—16.80. — Tengeri májusra 15.82—15.83. — Transzító tengeri májusra 15.30—15.34 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás főmomsztalliszt 40—42, nullás 40—42, kertes főzölszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

KÖMÜVEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államérvényes kömüves és ácsmeister vizsgákra biztos sikerrel feltevelősg mellett készitünk elő már 25 óta fennálló magániskolánkban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408-98. Budapest, Tüzóút-utca 45. szám.

Érdelkődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lucerna: A kínált élénkebb lett, a külföldi érdeklődés csökken, az árak némileg csökkentek. **Löhre:** Alacsony árak mellett a forgalom nem javult, miután a fogyasztó államok szükségletük nagyrészt már fedezték. **Balticum szilárd:** a kínált jelentéktelen. **Tavaszi búkköny:** A forgalom emelkedett, az irányzat szilárd. **Muharmag** változatlan, kereslete gyenge. **Takarmányipar:** A gazdák részéről máris élénk érdeklődés mutatkozik ezen cikk iránt. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos igazgatója nyersárúért 100 kilonként Budapestben: Löhre mag 72—80, lucernamag 135—170, fehérheremag 130—160, nyulszakpa 50—60, haltaim 46—50, Viktoriá-borsó 20—24, Express-borsó 18—22, tavaszi búkköny 21.50—23.50, szézősbúkköny 44—48, lenmag 48—54, kendermag 32—35, napraforgó, fehér 24—26, napraforgó, vegyes 22—24, mák 124—128, vörös köles 12—13, fehér köles 20—24, vegyes köles 11—12, muharmag 20—22, fehér csillagfűrt 12.50—13.50, mustár, fehér 42—46, repe 53—55 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányipar. Árpakorpa 12, buzakorpa 10.25, buza-korpa 10.25—10.50, buzakarmányliszt 13.25—13.50, cirok ab állomása 7.75—8, konyoldára 10.25—10.75, lenmagogácsa 30—31, napraforgógöcsa 20.75—21, répaszelet, szárított 13—13.25, rozskorpa 10.25—10.50, rozstakarmányliszt 13—13.25, szájabag pogácsalisz kis tételben 31.50—32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: nyári rózsaburgonya 8—8.50, ősi rózsaburgonya 5.50—6, Ella burgonya 5.50, fehér burgonya 4, hagymarózsaburgonya 5.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna, elsőrendű 8—9, rétiszéna, másodrendű 6.50—7.80, rétiszéna, harmadrendű csomagolásra 4—6.25, muharmag 8—11, lucernaszéna 8.50—13.50, alomszalma, elsőrendű 4.30—4.70, alomszalma, másodrendű 3—4.20 pengő métermázsánként.

Szűrőmarhavasár. Élő borjú, belföldi jószág, elsőrendű 1.54—1.60, kivételesen 1.72, másodrendű 1.40—1.52 pengő kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.96—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—1, 1½—2 éves üszök 0.92—0.98, 1½—2 éves tínk 0.94—1, friss fejős fiatal tehén 1.40—1.50 pengő kg-ként, élőszuliban.

Vágómarhavasár. Legjobb minőségű ökör 102—115, közepes 72—100, gyöngébb 52—70, legjobb minőségű bika 104—112, kivételesen 116—118, közepes 92—102, gyöngye 72—90. Legjobb minőségű tehén 94—110, kivételesen 120, közepes 62—92, gyöngébb 40—60, bivaly 60, növendékmárha 64—96, kicsontoznivaló marha 32—40 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 120—130, közepes 130—138, nehéz 138—144 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapjú. A hazai piac az üzlet minimális és az árak változatlanok.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.10—1.15, marhabőr, tarka 1.20—1.25, borjubőr, hosszú lábbal 2.15—2.30, juhbőr 0.95—1 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—700, rostélyos, vastagbátászin, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 220—320, fartó, hátzsin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszelelt comb 400—520, sütnivaló 200—440, porköltnek való 160—320 fillér kilogrammonként. — **Suh- és bárányhús:** Juheomb 180—240, gerinc, lapocka 140—200, porköltnek való 100—180, bárányhús, hátulja 220—300, eleje 100—240 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—250, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—140, vesse velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, vidéki 240—280, olvasztani való szalonna 160—200, sózott kenyérszalonna 200—240, füstölt 200—260, hárj 190—220, zsíros tepertő 180—260, helybeli sertéshús 180—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—350, káppan 300—500, rucsa 300—800, lud 600—1600, pulyka 400—100 fillér darabonként. — **Levél állatok:** Tyúk 200—260, csirke 240—380, hizott rucsa 200—260, sovány 180—220, lud, hizott 220—280, sovány 180—220, pulyka, hizott 200—240, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 250—480, ludapróteák 140—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—18, főzetojás 14—16 fillér darabonként, eltett tojás 13—16.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén darabonként 320—650, szarvasgerinc 4.50, comb 280, fácán darabja 500, fogoly darabja 240—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—600, csuka 180—300, ponty 180—300, kárász 140—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—20, edgá 6—10, békaomb 16—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefölözött 18—20, yoghurt 170, aludtej 100, tejszín 16—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 500—680, főzővaj 360—460, szedett vidéki vaj 340—400, juhsajt 280—320, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 460—560, hazai trappista 320—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—120, hánfolt egész borsó 100—120, feles 80—120, fehér, aprózemu bab 56—80, nagyszemu 80—120, színes 60—80, finom árpakása 80—120, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 8—20, sárgarépa zöldjével csomója 4—12, petrezselyem kilogrammja 10—28, petrezselyem zöldjével csomója 4—14, zeller zöldjével darabja 4—20, zeller kilogrammja 20—40, kalarábé zöldjével darabja 3—8, őszifajta kalarábé kilogrammja 12—14, kevert zöldség 14—26, karfiol 30—60, makói vöröshagyma 10—12, közönséges vöröshagyma 8—12, fokhagyma 100—180, fehérpára, savanyított 30—40, cékla 14—26, hazai fejeskáposzta 8—12, savanyított 25—32, kelkáposzta 14—16, kelbimbó 80—100, vöröskáposzta 15—30, fejessaláta 6—16, torma, hazai 60—200, rózsaburgonya 10—14, közönséges 7—10, kifli 16—26, Ella 8—12, tömör eszpergekomba 200—500, szekfügomba 200—300, szárított gomba 1600—2000, fekete retek darabja 15—26, hónaposretek csomója 10—14, ecetes ugora 50—70, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—4, tölteni való 3—10, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, főzötök 14—30, gyalult 30—40, süttők 10—24, hüvelyes zöldborsó 100—140, óska 40—80, tisztított paraj 24—40, gyökeres 20—30, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—140, közönséges 30—80, bírsalma 40—90, nemes fajtörte 70—140, közönséges 40—100, hazai aszaltszilva 40—120, szilvaiz 140—180, gyümölcsiz 160—320, eszike 70—100, naspolya 60—100, áfonya 100—120, szőlő, kevert 60—100, közönséges 36—80, eltett szőlő 80—180, keményhéjú díó 100—180, dióbél 480—600, héjazott mogyoró 400—500, héjazott mandula 600—800, gesztenye 40—60 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—800, felédés, gulyás 500—600, rózsapaprika 400—500, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi színezappan 140—160, közönséges háziszappan 90—130 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édesnemes paprika kg-kint 2.60—2.90, felédés paprika kg-kint 2—2.30, rózsapaprika kg-kint 1.40—1.80, másodrendű paprika kg-kint 0.70—1, harmadrendű paprika kg-kint 0.30—0.50 P. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-kint 2.60—2.70, rózsapaprika kg-kint 1.50—1.60, másodrendű paprika kg-kint 1—1.20, harmadrendű paprika kg-kint 0.40—0.70, esőveszappan 1.10 pengő.

Szesz és szeszszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. f. é. november 26-án tartott végrehajtóbizottsági ülésén az összes szeszkereskedő változatlan jegyzését határozta el. Gyümölcsitalok. Gyümölcs-pálinkafélékben a kereslet a héten is kielégítő volt és főleg új törökben élénk a vételkedv, de nyári szilviorum és kék szilviorum is keresett. Az árak december havára változtatlanok. **Boypárlat. Boypárlat ára változatlan, 4.30—4.40 P-ig jegyeztek a termelő állomáson, 10,000 literfokonként +2 százalékos forgalmadó.**

Papica. A fenyő, valamint lombfa termékekben teljes üzlettelenség uralkodik, az árak lassan lemorzsolódnak. **Tuzifühen is gyengült a kereslet, azonban az árak megtartották eddigi színvonalukat és budapesti partitásban 360—365 pengő között mozognak. **Retortaszén** ára 900—920 pengő vagononként magyar határállomásról.**

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 9-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha elegendő idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** Auszol font 27.75 (27.90), dollár 5.67 (5.69), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** csehkorona 16.84 (16.94), szerb dinár 10 (10.08), francia frank 22.45 (22.75), lengyel zloty 63.80 (64.10), román leu 3.37 (3.41), olasz lira 29.65 (29.95), osztrák schilling 80.05 (80.45) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. 20 koronás arany 23 (23.30), ezüst egy koronás 0.37 (0.38), ezüst régi forint 1.015 (1.025), ezüst 6t koronás 1.98 (2.02), színarany kg-ja 3800 (3830), színezüst kg-ja 94 (95) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket

csak „RATINOL”

svébbogarat, csó-

tányt, ruzsrit, han-

gyat, „Russin” irt

gyökerecsét! Más

dilatra, ember veszély-

telen! Napitárban szállítja

Ratinal Laboratorium, Budapest, Marányi-u. 36.

ORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32 I. em. 1.
(Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemi-
betegék részére.
Ezüstsalvarsan-
oltás.

**Szerzél-e már
egy új előfizetőt
a „Vasárnapi”-nak?**